

แผนการบริหาร จัดการความเสี่ยง (Risk Management)

ประจำปี

งบประมาณ

พ.ศ. 2566

เทศบาลตำบลโนนสูง
อำเภอโนนสูง
จังหวัดนครราชสีมา

ประกาศเทศบาลตำบลโนนสูง
เรื่อง ประกาศใช้แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
ของเทศบาลตำบลโนนสูง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ บัญญัติให้ดำเนินการพัฒนาระบบการบริหารราชการให้เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง

เพื่อให้เทศบาลตำบลโนนสูง ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง ได้บรรลุเป้าหมายตามบทบัญญัติกฎหมายอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพอย่างเป็นรูปธรรม จึงขอประกาศใช้แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เทศบาลตำบลโนนสูง และให้หน่วยงานในสังกัดเทศบาลตำบลโนนสูง ถือปฏิบัติและดำเนินการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องต่อไป

อนึ่ง สำหรับรายละเอียดแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เทศบาลตำบลโนนสูง สามารถเข้าดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เทศบาลตำบลโนนสูง ในวันและเวลาราชการหรือที่ เว็บไซต์ : www.nonsung.go.th

จึงประกาศมาเพื่อให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายอมรรัตน์ ปานเจริญศักดิ์)
นายกเทศมนตรีตำบลโนนสูง

คำนำ

ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 หมวด 4 การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ มาตรา 79 บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังกำหนด และหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0409.4/ว 23 ลงวันที่ 19 มีนาคม 2562 มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยถือปฏิบัติในรอบระยะเวลาบัญชีของหน่วยงานของรัฐในรอบปีงบประมาณ ถัดจากที่กระทรวงการคลังประกาศเป็นต้นไป (ปีงบประมาณ 2563) และข้อ 4 ของหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 ระบุว่า กรณีหน่วยงานของรัฐมีเจตนาหรือปล่อยปละละเลยในการปฏิบัติตามมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์ปฏิบัติการจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐที่กระทรวงการคลังกำหนดโดยไม่มีเหตุอันควร ให้กระทรวงการคลังพิจารณาความเหมาะสมในการเสนอความเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของหน่วยงานของรัฐดังกล่าว ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ต่อไป

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) ยังเป็นเครื่องมือทางการบริหารประเภทหนึ่งที่ผู้บริหารสามารถนำมาช่วยสนับสนุนให้แผนงาน/โครงการภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นได้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งแนวทางการบริหารความเสี่ยงจะเป็นกรอบดำเนินงานให้สามารถผลักดันกิจกรรมภายใต้แผนงาน/โครงการที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องและสามารถควบคุมปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจเกิดผลกระทบได้ รวมทั้งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการตัดสินใจ การวางแผน และการจัดลำดับความสำคัญของการดำเนินงาน ตลอดจนเพิ่มโอกาสที่จะดำเนินการให้ดีขึ้น

ดังนั้น คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเทศบาลตำบลโนนสูง จึงได้จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้และวิธีการ รวมทั้งขั้นตอนการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนการรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้บุคลากรที่ปฏิบัติสามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการบริหารความเสี่ยงแผนงาน/โครงการได้อย่างเหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์กรต่อไป

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง
กุมภาพันธ์ 2566

สารบัญ

		<u>หน้า</u>
บทที่ 1	บทนำ	1
	1. หลักการและเหตุผล	1
	2. ความหมายและคำจำกัดความ	2
	3. วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยง	5
	4. ประเภทของความเสี่ยง	5
	5. เป้าหมายการบริหารจัดการความเสี่ยง	5
	6. ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง	6
	7. ปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จในการผลักดันการบริหารความเสี่ยง	7
บทที่ 2	ข้อมูลพื้นฐานเทศบาลตำบลโนนสูง	9
	- ประวัติเทศบาลตำบลโนนสูง	9
	- ข้อมูลทั่วไป	10
	- จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ของเทศบาลตำบลโนนสูง	11
	- ยุทธศาสตร์การพัฒนากองการปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลโนนสูง	12
	- ยุทธศาสตร์และแผนงานการพัฒนาเทศบาลตำบลโนนสูง	13
	(ย.1) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองให้มีประสิทธิภาพ คุณภาพ	13
	(ย.2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาทางการศึกษา	14
	(ย.3) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการเกษตร และการสานต่อตามแนวทางพระราชดำริ	15
	(ย.4) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม	16
	(ย.5) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสาธารณสุข	17
	(ย.6) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี และกีฬา	18
	(ย.7) ยุทธศาสตร์ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	19
	(ย.8) ยุทธศาสตร์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	20
	(ย.9) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	21
	- โครงสร้างของหน่วยงานและหน้าที่ความรับผิดชอบ	23
บทที่ 3	แนวทางการบริหารความเสี่ยง	24
	3.1 แนวทางการดำเนินงานและกลไกการบริหารความเสี่ยง	24
	3.2 โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง	25
	3.3 คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยง	26
บทที่ 4	กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง	27
	4.1 การกำหนดวัตถุประสงค์ (Set Objectives)	27
	4.2 การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)	28
	4.3 การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)	31
	4.4 การจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยง	33
	4.5 การรายงานและติดตามผล	33
	4.6 การประเมินมาตรการควบคุมความเสี่ยง	34

สารบัญ (ต่อ)

	<u>หน้า</u>
4.7 การทบทวนการบริหารความเสี่ยง	34
4.8 การรายงานผลและการติดตาม	34
บทที่ 5 แนวทาง/วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง	35
5.1 การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง	35
5.2 การคัดเลือกโครงการในการวิเคราะห์เพื่อจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง	35
5.3 วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง	37
5.4 แผนผังแสดงกระบวนการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง	43
ภาคผนวก 1 แบบฟอร์มการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง	44
แบบฟอร์มที่ 1 : แบบพิจารณาคัดเลือกโครงการ	45
แบบฟอร์มที่ 2.0 : ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงในแต่ละโครงการ	46
แบบฟอร์มที่ 2.1 : แบบวิเคราะห์การบริหารจัดการความเสี่ยง	47
แบบฟอร์มที่ 2.2 : แบบประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงและกลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยง	48
แบบฟอร์มที่ 2.3 : ตารางระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์และตารางระดับความรุนแรงของผลกระทบ	49
แบบฟอร์มที่ 2.4 : การกำหนดมาตรการ/กิจกรรมควบคุมความเสี่ยง	50
แบบฟอร์มที่ 2.5 : แผนการจัดการความเสี่ยง	51
แบบฟอร์มที่ 2.6 : การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงและแผนระงับความเสี่ยง	52
การประเมินความเสี่ยงที่เหลืออยู่	53
ภาคผนวก 2 ตัวอย่างการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง	54
- ตัวอย่าง คำสั่งเทศบาลตำบลโนนสูง เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง	55
- ตัวอย่าง แบบวิเคราะห์การบริหารจัดการความเสี่ยง	56
- ตัวอย่าง แบบฟอร์มที่ 1 : แบบพิจารณาคัดเลือกโครงการ	61
- ตัวอย่าง แบบฟอร์มที่ 2.0 : ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงในแต่ละโครงการ	63
- ตัวอย่าง แบบฟอร์มที่ 2.1 : แบบวิเคราะห์การบริหารจัดการความเสี่ยง	64
- ตัวอย่าง แบบฟอร์มที่ 2.2 : แบบประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงและกลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยง	65
- ตัวอย่าง แบบฟอร์มที่ 2.3 : ตารางระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ และตารางระดับความรุนแรงของผลกระทบ	66
- ตัวอย่าง แบบฟอร์มที่ 2.4 : การกำหนดมาตรการ/กิจกรรมควบคุมความเสี่ยง	68
- ตัวอย่าง แบบฟอร์มที่ 2.5 : แผนการจัดการความเสี่ยง	69
- ตัวอย่าง แบบฟอร์มที่ 2.6 : การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยงและแผนระงับความเสี่ยง	70

สารบัญ (ต่อ)

	<u>หน้า</u>
การประเมินระดับความเสี่ยงที่เหลืออยู่	71
ภาคผนวก 3 แผนผังการบริหารจัดการความเสี่ยง	72
- ผังการดำเนินงานการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลโนนสูง ตามหลักมาตรฐาน SOCO	73

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันการดำเนินงานขององค์กรจะต้องเผชิญกับสภาพความไม่แน่นอนทั้งปัจจัยภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งก่อให้เกิดเหตุการณ์ทางที่เป็นความเสี่ยงและโอกาส (Risk and Opportunities) ต่อองค์กร โดยความเสี่ยงจะส่งผลกระทบในเชิงลบในขณะที่โอกาสจะเป็นตัวสร้างมูลค่าต่อองค์กร ดังนั้นการบริหารจัดการความเสี่ยงจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยป้องกัน รักษาและส่งเสริมให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร นอกจากนี้การบริหารจัดการความเสี่ยงยังเป็นองค์ประกอบสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) โดยมุ่งเน้นให้ทุกกระบวนการดำเนินงานด้วย ความโปร่งใสมีประสิทธิภาพ ส่งผลที่ดีต่อภาพลักษณ์และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่จะช่วยให้การบริหารงานและการตัดสินใจด้านต่าง ๆ อาทิ การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุม และประเมินผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพมากขึ้นและลดการสูญเสียและโอกาสที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร

ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 บัญญัติไว้ในมาตรา 79 ให้หน่วยงานรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ประกอบกับหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค 0409.4/ว23 ลงวันที่ 19 มีนาคม 2562 เรื่อง หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานรัฐ พ.ศ. 2562 ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง

หลักทฤษฎีในการบริหารความเสี่ยง ซึ่งการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA : Public Sector Management Quality Award) หมวด 2 การวางแผนยุทธศาสตร์ ได้กำหนดให้ส่วนราชการมีความวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเชิงบูรณาการ (Enterprise Risk Management Integrated Framework ของ Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO)) ตามหลักเกณฑ์ (COSO ERM) โดยได้ให้คำจำกัดความของการบริหารความเสี่ยงขององค์กรว่า “การบริหารความเสี่ยงขององค์กร คือ การบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการที่กำหนดขึ้นและนำไปใช้โดยคณะกรรมการฝ่ายบริหารและบุคลากรอื่น ๆ ขององค์กร เพื่อกำหนดกลยุทธ์และใช้กับหน่วยงานทั้งหมดในองค์กร โดยได้รับการออกแบบมาเพื่อระบุเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซึ่งอาจมีผลกระทบต่อองค์กร รวมทั้งการบริหารความเสี่ยงให้อยู่ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ (Risk Appetite) ประเมินได้ ควบคุมได้และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ ทั้งนี้เพื่อให้ความมั่นใจว่าองค์กรจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้”

คณะผู้บริหารท้องถิ่นของเทศบาลตำบลโนนสูง ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กร ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้องค์กรได้ก้าวไปสู่ระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี ลดความเสียหายและอุปสรรคที่จะเกิดขึ้น โดยเชื่อมั่นว่าการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีจะช่วยลดอุปสรรคหรือสิ่งที่จะทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่องค์กรได้วางไว้ และเป็นการให้ความเชื่อมั่นกับ

ประชาชนที่มีต่อองค์กร ช่วยป้องกันความเสียหายต่อทรัพยากร และการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ภายนอกและภายในอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมที่ดี นำไปสู่การบริหารจัดการที่ดีต่อไป

2. ความหมายและคำจำกัดความ

ความเสี่ยง (Risk) ตามนิยามของ COSO ERM 2017 หมายถึง ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตแล้วส่งผลต่อการบรรลุกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ ซึ่งถ้าวัตถุประสงค์ทางธุรกิจถูกตั้งขึ้น มาบนพื้นฐานที่ต่างจากความเป็นจริงมาก ความเสี่ยงที่องค์กรต้องเผชิญก็จะสูงขึ้น ความเสี่ยงมี 3 ความหมาย สำคัญที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1) **เหตุการณ์ (Event)** เหตุการณ์ทั่วไปที่อาจเกิดขึ้นได้ทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่งถ้าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นไปในทางบวกเรียกว่า โอกาส เช่น นโยบายการลดอัตราภาษีของกรมสรรพากร นโยบายการกระตุ้น เศรษฐกิจของรัฐบาล เป็นต้น หรือเหตุการณ์ที่เป็นไปในทางลบที่เรียกว่า ความเสี่ยง เช่น ความเสียหายจากภัย ธรรมชาติ การมีคู่แข่งรายใหม่เข้ามาในตลาด ซึ่งการพิจารณาเหตุการณ์ควรพิจารณาทั้งความเสี่ยงและโอกาส เพื่อรวบรวมข้อมูลให้ครอบคลุมเพราะเหตุการณ์ที่ไม่ได้ระบุจะไม่ถูกนำไปบริหารจัดการซึ่งอาจทำให้องค์กรได้รับความเสียหายได้

2) **ความไม่แน่นอน (Uncertainty)** สถานการณ์ในอนาคต ที่ไม่สามารถรู้ได้ว่า จะเกิดขึ้นหรือไม่ หรือ เกิดขึ้นอย่างไร การคาดคะเนสถานการณ์ควรคาดคะเนสถานการณ์และผลกระทบ ที่อาจเกิดขึ้นกับกิจการ

3) **ความรุนแรง (Severity)** การประเมินว่าสถานการณ์มีโอกาสเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด และถ้า เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นจะส่งผลกระทบกับกิจการรุนแรงระดับไหน เพื่อกำหนดมาตรการในการรับมือกับปัจจัยเสี่ยง เหล่านั้นได้อย่างเหมาะสม (COSO,2017) การบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร (Enterprise Risk Management) ตามแนวคิดของ COSO ERM 2017 หมายถึง วัฒนธรรม ความสามารถ และการปฏิบัติ บุคลากรร่วมกับการกำหนดกลยุทธ์และผลการดำเนินงานที่องค์กรต่าง ๆ ต้องใช้ในการบริหารจัดการกับ ความเสี่ยง เพื่อสร้าง ดำรงอยู่ และตระหนักถึงการเพิ่มคุณค่า

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์หรือโอกาสที่จะก่อให้เกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การ รั่วไหล ความสูญเสีย หรือเกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และมีผลกระทบหรือ ทำให้เกิดความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) ก่อให้เกิดความล้มเหลวในการดำเนินงาน ทำให้ไม่ ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ไดวางไว้ ทั้งในด้านยุทธศาสตร์ ด้านการปฏิบัติงาน รวมถึง ทางด้านการเงินและด้านการบริหารด้วย

ปัจจัยความเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง ต้นเหตุหรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้การ ดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามขั้นตอนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ ทั้งที่เป็นปัจจัยภายนอกและปัจจัย ภายในองค์กร โดยต้องระบุได้ว่าเหตุการณ์นั้น ๆ จะเกิดขึ้นที่ไหน เมื่อใด หรืออย่างไร ทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยง ที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์และกำหนดมาตรการในการลดความเสี่ยงได้ อย่างถูกต้อง

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการระบุความเสี่ยงและการวิเคราะห์ เพื่อจัดลำดับความเสี่ยงที่จะมีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าประสงค์ขององค์กร โดยการประเมินจาก

1. โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยง
2. ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดของความรุนแรงความเสียหายที่เกิดขึ้น หากเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง (Risk Level) หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาส และผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ ความเสี่ยงสูงมาก ความเสี่ยงสูง ความเสี่ยงปานกลาง ความเสี่ยงน้อย และความเสี่ยงน้อยมาก

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง กระบวนการดำเนินงานขององค์กรที่เป็นระบบ และต่อเนื่อง ในการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ การประเมิน การจัดการ การติดตามประเมินผล และการสื่อสารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม หน่วยงาน หรือกระบวนการดำเนินงานขององค์กร เพื่อช่วยให้องค์กรลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะเกิดความเสียหายใน ระดับของความเสียหายและขนาดของความเสียหายที่เกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของ องค์กรเป็นสำคัญ

การบริหารความเสี่ยง ยังหมายถึง การประกอบกันอย่างลงตัวของวัฒนธรรมองค์กร กระบวนการ และโครงสร้างองค์กร ซึ่งมีผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการบริหารและผลได้ผลเสียขององค์กรอีกด้วย

การควบคุม (Control) หมายถึง นโยบาย แนวทางหรือขั้นตอนปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งกระทำเพื่อลดความ เสี่ยง และทำให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ แบ่งได้ 4 ประเภท คือ

- 1) การควบคุมเพื่อการป้องกัน (Preventive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยง และข้อผิดพลาดตั้งแต่แรก
- 2) การควบคุมเพื่อให้ตรวจพบ (Detective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อค้นพบ ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้ว
- 3) การควบคุมโดยการชี้แนะ (Directive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิด ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ
- 4) การควบคุมเพื่อการแก้ไข (Corrective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไข ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นให้ถูกต้องหรือเพื่อหาวิธีการแก้ไขไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำอีกในอนาคต

COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) หมายถึง กรอบแนวคิดในการบริหารความเสี่ยงแบบทั่วทั้งองค์กร (Enterprise Risk Management : ERM) มีแนวทางในการแจกแจงปัญหาและความเสี่ยงออกเป็นองค์ประกอบย่อยรวมถึงมีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ ความรับผิดชอบด้านการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจน

การบริหารความเสี่ยงขององค์กรโดยรวม (Enterprise Wide Risk Management) หมายถึง การ บริหารความเสี่ยงโดยมีโครงสร้างองค์กร กระบวนการ และวัฒนธรรมองค์กร ประกอบเข้าด้วยกัน และมีลักษณะ สำคัญ ดังนี้

- ผสมผสานและเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร เพราะเป็นกลไกส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนไปสู่การกำกับดูแล การปฏิบัติงานที่ดี เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และการเติบโตอย่างยั่งยืนขององค์กร
- การบริหารความเสี่ยงควรสอดคล้องกับแผนการดำเนินงานต่าง ๆ ขององค์กร เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ การตัดสินใจ และสามารถนำไปใช้กับองค์ประกอบอื่น ๆ ในการบริหารองค์กรได้อย่างดี
- พิจารณาความเสี่ยงทั้งหมด โดยครอบคลุมความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร ไม่ว่าจะเป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับ อุปกรณ์ การดำเนินงาน การปฏิบัติตามกฎระเบียบ และการเงิน ซึ่งความเสี่ยงเหล่านี้อาจทำให้เกิดความเสียหาย ความไม่แน่นอน และโอกาส รวมถึงการมีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์

- ความเสี่ยงโดยรวมของทุกองค์กร ได้แก่

- (1) ความเสี่ยงเกี่ยวกับกลยุทธ์ (Strategic Risk)
- (2) ความเสี่ยงเกี่ยวกับประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน (Operational Risk)
- (3) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการรายงานทุกประเภท รวมทั้งรายงานทางการเงิน (Financial Risk)
- (4) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (Compliance

Risk)

ความเสี่ยงเหล่านี้อาจทำให้เกิดความเสียหายไม่แน่นอนและการสูญเสียโอกาส การสร้างคุณค่าเพิ่ม รวมถึงการมีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสียอย่างสำคัญ

การบริหารความเสี่ยงมีความคิดแบบมองไปข้างหน้า โดยบ่งชี้ปัจจัยของความเสียหายว่า เหตุการณ์ใดที่อาจเกิดขึ้นที่มีผลทางลบ และหากเกิดขึ้นจริงจะมีผลกระทบอย่างไรต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร เพื่อให้ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องจัดให้มีแนวทางป้องกันและการจัดการที่เหมาะสมก่อนเกิดปัญหาจริง ๆ ในภายหน้า

การบริหารความเสี่ยงต้องได้รับการสนับสนุนและมีส่วนร่วม โดยทุกคนในองค์กรตั้งแต่ระดับผู้บริหารระดับสูง และบุคลากรในองค์กรมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยง เพื่อความสำเร็จของเป้าประสงค์ พันธกิจ และวิสัยทัศน์ขององค์กร

การบริหารความเสี่ยงเป็นองค์ประกอบสำคัญของการกำกับดูแลองค์กร เพื่อช่วยให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์หรือกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ ช่วยให้เกิดผลการดำเนินงานที่ดี และปฏิบัติงานตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ผู้บริหารท้องถิ่น ควรมีความเข้าใจต่อผลลัพธ์ในข้อดีและข้อด้อยของแต่ละเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น และจัดให้มีการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยเพิ่มโอกาสแห่งความสำเร็จ ลดโอกาสของการล้มเหลว และลดความไม่แน่นอนในผลการดำเนินงานโดยรวม เพื่อก้าวสู่วิสัยทัศน์ขององค์กรได้อย่างมั่นใจ

การจัดการความเสี่ยง หมายถึง แนวทางในการลดโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์หรือความเสี่ยงหรือลดผลกระทบความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

การติดตามประเมินผล หมายถึง ระบบบริหารความเสี่ยงที่สมบูรณ์ หน่วยงานจะต้องมีการติดตามผลระหว่างดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง โดยตรวจทาน ทบทวนดูว่ามีประสิทธิภาพดีให้คงดำเนินการต่อไป เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการบริหารความเสี่ยงที่กำหนดไว้มีประสิทธิภาพเพียงพอเหมาะสม มีการปฏิบัติตามจริง หากพบข้อบกพร่องต้องได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสมและทันเวลา นอกจากนี้ควรกำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงซ้ำอีกอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อดูว่าความเสี่ยงได้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แล้วมีความเสี่ยงใหม่เพิ่มขึ้นมาอีกหรือไม่

ความเสี่ยงจากปัจจัยภายใน หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ความเสี่ยงที่องค์กรต้องพยายามลดให้น้อยลงหรือหมดไป ได้แก่ ความเสี่ยงในด้านนโยบาย ความเสี่ยงในด้านการดำเนินงาน ความเสี่ยงในด้านทรัพยากรบุคคล ความเสี่ยงในด้านการเงิน และความเสี่ยงในด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ เป็นต้น

ความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร เป็นสิ่งที่อยู่นอกเหนือความรับผิดชอบองค์กร ซึ่งต้องพยายามหามาตรการที่จะลดผลกระทบในทางลบให้ได้มากที่สุด ได้แก่ ความเสี่ยงด้านสภาพเศรษฐกิจ ความเสี่ยงด้านการเมืองการปกครอง ความเสี่ยงด้านการแข่งขัน ความเสี่ยงด้านการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ความเสี่ยงด้านสังคมและพฤติกรรมของผู้บริโภค ความเสี่ยงด้านกฎหมายและความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและภัยธรรมชาติ เป็นต้น

3. วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยง

3.1 เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจในหลักการและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง สามารถบริหารความเสี่ยงได้ในทิศทางเดียวกัน

3.2 เพื่อให้หน่วยงานสามารถดำเนินงานได้ตามพันธกิจและวิสัยทัศน์ที่กำหนดในแผนพัฒนาท้องถิ่น

3.3 เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

3.4 เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อเป็นเครื่องมือในการวัดความเสี่ยงในหน่วยงานทุกระดับของเทศบาลตำบลโนนสูง

3.5 เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจ ตลอดจนเชื่อมโยงการบริหารความเสี่ยงกับกลยุทธ์ของเทศบาลตำบลโนนสูง

3.6 เพื่อเป็นการลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับเทศบาลตำบลโนนสูง และเป็นกรอบแนวทางในการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานบริหารความเสี่ยง

4. ประเภทของความเสี่ยง

ทุกองค์กรจะต้องเผชิญกับความเสี่ยงหลายรูปแบบแตกต่างกัน การจำแนกความเสี่ยงออกเป็นหมวดหมู่ ขึ้นอยู่กับลักษณะการดำเนินงานองค์กรนั้น การจำแนกความเสี่ยงสามารถแบ่งได้ ดังนี้

4.1 ความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ (Strategic Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ เป้าหมาย พันธกิจ แผนการดำเนินงานหรือนโยบายขององค์กรในภาพรวม ที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ส่งผลให้ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์หลัก เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงาน ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ขององค์กรได้

4.2 ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหา การปฏิบัติงานประจำวัน หรือการดำเนินงานปกติภายในองค์กร รวมถึง ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการข้อมูลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนข้อมูลองค์ความรู้ต่าง ๆ ซึ่งความเสี่ยงนี้จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของกระบวนการทำงานและการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรในภาพรวม

4.3 ความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการด้านการเงิน (Financial Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและควบคุมทางการเงิน และการงบประมาณขององค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผลกระทบทางการเงินที่เกิดจากปัจจัยภายนอก อาทิ ข้อบังคับเกี่ยวกับรายงานทางการเงินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมบัญชีกลาง สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงบประมาณ รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณไม่เหมาะสม หรือปัจจัยภายในองค์กร เช่น การบริหารจัดการ ด้านสภาพคล่อง เป็นต้น ซึ่งส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อองค์กร

5. เป้าหมายการบริหารจัดการความเสี่ยง

เป้าหมายการบริหารจัดการความเสี่ยง คือ การลดโอกาสที่จะทำให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับองค์กร ทำให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ แต่อย่างไรก็ตามการบริหารจัดการความเสี่ยงไม่สามารถทำให้ความเสี่ยงหมดไปจากองค์กรได้ เนื่องจากความเสี่ยงมีอยู่โดยทั่วไปจากการดำเนินธุรกิจ และการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเพียงเครื่องมือช่วยให้องค์กรสามารถปรับตัวและจัดการกับความเสี่ยงได้ทันเวลา การจัดการกับความเสี่ยงควรคำนึงถึงโอกาสให้เข้ากับการกำหนดกลยุทธ์และการจัดการผลการดำเนินงาน เพื่อตระหนักถึงผลประโยชน์เกี่ยวกับคุณค่าขององค์กร (COSO, 2017)

เป้าหมายการบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย

5.1 ผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารความเสี่ยง เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และการกิจของเทศบาลตำบลโนนสูงให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

5.2 ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน สามารถระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง และจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือปราศจากความเสี่ยง

5.3 เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสามารถนำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงไปใช้ได้จริงในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ เพื่อลดโอกาสและผลกระทบจากความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น

5.4 เพื่อพัฒนาความสามารถของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และเป็นกระบวนการดำเนินงานที่โปร่งใสภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง

5.5 ความรับผิดชอบต่อความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงถูกกำหนดขึ้นอย่างเหมาะสมและยอมรับได้อย่างทั่วทั้งองค์กร

5.6 การบริหารความเสี่ยงได้รับการปลูกฝังให้เป็นวัฒนธรรมขององค์กร มีการนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและทั่วทั้งองค์กร

6. ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง

การดำเนินการบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจในการบริหารได้ดียิ่งขึ้น และทำให้องค์กรสามารถจัดการกับปัญหาและอุปสรรคที่จะส่งผลให้เกิดความเสียหายและไม่บรรลุวัตถุประสงค์ อีกทั้งยังเป็นแนวทางปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ได้ปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและบรรลุตามเป้าหมายของการปฏิบัติงาน ประโยชน์ที่คาดหวังว่าจะได้รับการดำเนินการบริหารความเสี่ยง มีดังนี้

6.1 เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงจะช่วยให้คณะทำงานบริหารความเสี่ยงและผู้บริหารทุกระดับตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่สำคัญ และสามารถทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

6.2 สร้างฐานข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กร การบริหารความเสี่ยงจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่าง ๆ เนื่องจากการบริหารความเสี่ยง เป็นการดำเนินการซึ่งตั้งอยู่บนสมมุติฐานในการตอบสนองต่อเป้าหมายและการกิจหลักขององค์กร รวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

6.2 ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งจะช่วยให้พนักงานภายในองค์กรเข้าใจเป้าหมายและการกิจหลักขององค์กร และตระหนักถึงความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบในเชิงลบต่อองค์กรได้อย่างครบถ้วน ซึ่งครอบคลุมความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลด้วย

6.3 เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงาน เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมั่นใจได้ว่า ความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลา รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารงานและการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ เช่น การวางแผนการกำหนดกลยุทธ์การติดตามควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งสามารถปกป้องผลประโยชน์และเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร

6.4 ช่วยให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารความเสี่ยงทำให้รูปแบบการตัดสินใจในระดับการปฏิบัติงานขององค์กรมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจโดยผู้บริหารมีความเข้าใจในกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ขององค์กรและระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน

6.5 ช่วยให้การพัฒนาการบริหารและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรมและการเลือกใช้มาตรการในการบริหารความเสี่ยง เช่น การใช้ทรัพยากรสำหรับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่ำและกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงย่อมแตกต่างกัน หรือการเลือกใช้มาตรการแต่ละประเภทย่อมใช้ทรัพยากรแตกต่างกัน เป็นต้น

7. ปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จในการผลักดันการบริหารความเสี่ยง

ปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การปฏิบัติตามกรอบการบริหารความเสี่ยงขององค์กรประสบความสำเร็จมี 8 ประการ ดังนี้

7.1 การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง การปฏิบัติตามกรอบการบริหารความเสี่ยงขององค์กรจะประสบความสำเร็จเพียงใดขึ้นอยู่กับเจตนารมณ์การสนับสนุนการมีส่วนร่วมและความเป็นผู้นำของผู้บริหารระดับสูงในองค์กร ผู้บริหารระดับสูงต้องให้ความสำคัญและการสนับสนุนแก่ทุกคนในองค์กรให้เข้าใจความสำคัญในคุณค่าของการบริหารความเสี่ยงต่อองค์กร มิฉะนั้นแล้วการบริหารความเสี่ยงไม่สามารถเกิดขึ้นได้

7.2 ความเข้าใจความหมายของความเสี่ยงตรงกัน การใช้คำนิยามเกี่ยวกับความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงแบบเดียวกันจะทำให้เกิดประสิทธิภาพ ในการกำหนดวัตถุประสงค์นโยบายกระบวนการเพื่อใช้ในการบ่งชี้และประเมินความเสี่ยง และกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมทำให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทุกระดับมีจุดมุ่งหมายร่วมกันในการบริหารความเสี่ยง

7.3 กระบวนการบริหารความเสี่ยงดำเนินการอย่างต่อเนื่อง องค์กรทั่วไปจะประสบความสำเร็จในการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงได้นั้น จะต้องนำกระบวนการบริหารความเสี่ยงมาปฏิบัติได้อย่างทั่วถึงทั่วทั้งองค์กรและกระทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

7.4 การบริหารการเปลี่ยนแปลงต้องมีการชี้แจง การนำกระบวนการบริหารความเสี่ยงมาปฏิบัติ องค์กรต้องมีการปรับวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยงขององค์กรให้เข้ากับทุกระดับขององค์กร และต้องให้ผู้บริหารและพนักงานทุกคนได้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลง

7.5 การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การสื่อสารเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงและวิธีปฏิบัติมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการสื่อสารจะเน้นให้เห็นถึงการเชื่อมโยงระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับกลยุทธ์องค์กร การชี้แจงความเข้าใจต่อพนักงานทุกคนถึงความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลต่อกระบวนการบริหารความเสี่ยง จะช่วยให้เกิดการยอมรับในกระบวนการและนำมาซึ่งความสำเร็จในการพัฒนาการบริหารความเสี่ยง

7.6 การวัดผลการบริหารความเสี่ยง การวัดความเสี่ยงในรูปแบบผลกระทบและโอกาสที่จะเกิดขึ้น จะทำให้ผู้บริหารสามารถประเมินความเสี่ยงที่เกิดขึ้น และดำเนินกระบวนการทั้งหมดให้เกิดความสอดคล้องกันอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเป็นการลดความแตกต่างระหว่างความเสี่ยงที่เกิดขึ้น สามารถประเมินความเสี่ยงที่เกิดขึ้น และดำเนินการให้กระบวนการทั้งหมดเกิดความสอดคล้องกันอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเป็นการลดความแตกต่างระหว่างความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

7.7 การให้ความรู้เรื่องการบริหารความเสี่ยง ผู้บริหารและพนักงานทุกคนในองค์กรควรต้องได้รับการฝึกอบรม เพื่อให้เข้าใจในกระบวนการบริหารความเสี่ยงและความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลในการจัดการกับความเสี่ยง เพื่อบรรลุความสำเร็จขององค์กรและสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยง

7.8 การติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง ขั้นตอนสุดท้ายของปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงคือ การกำหนดวิธีที่เหมาะสมในการติดตามการบริหารความเสี่ยง การติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงควรพิจารณาประเด็นต่อไปนี้

- การรายงานและตรวจทานขั้นตอนการติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง ความชัดเจนและ
สม่ำเสมอ

- การมีส่วนร่วมและความมุ่งมั่นของผู้บริหารระดับสูง
- บทบาทของผู้นำในการสนับสนุนและติดตามการบริหารความเสี่ยง
- การประยุกต์ใช้เกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง

บทที่ 2

ข้อมูลพื้นฐานเทศบาลตำบลโนนสูง

ประวัติเทศบาลตำบลโนนสูง

หลังจากเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475 แล้ว รัฐบาลได้จัดตั้งเทศบาลขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยทุกจังหวัดทั่วราชอาณาจักรตามควรแก่ฐานะ เช่น เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร แล้วแต่กรณี โดยเฉพาะจังหวัดนครราชสีมา ทางราชการมีความประสงค์จะจัดตั้งเทศบาลเมืองขึ้นที่อำเภอบัวใหญ่ แต่ในระยะนั้นได้เกิดอภิศภัยครั้งใหญ่ขึ้นที่อำเภอบัวใหญ่ไม่สามารถจัดตั้งเทศบาลเมืองขึ้นที่อำเภอบัวใหญ่ ทางราชการจึงได้พิจารณาเห็นว่าอำเภอโนนสูงมีชุมชนหนาแน่น ซึ่งเรียกกันว่าอำเภอกลาง ประชาชนนิยมขนสินค้าพืชไร่ต่างๆ มาจำหน่ายและส่งไปจำหน่ายยังที่ต่าง ๆ เป็นที่มีทำเลดีกว่าที่อื่น จึงได้มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะตำบลโนนสูงทั้งตำบลขึ้นเป็นเทศบาลตำบลโนนสูง (อาณาเขตครอบคลุมตำบลหลุมข้าวและตำบลธารประสาทในปัจจุบัน)เมื่อวันที่ 14 มีนาคมพ.ศ. 2480 โดย ขุนเกษม สิมารักษ์ เป็นนายกเทศมนตรีคนแรก มีเนื้อที่ทั้งหมด 83.63 ตารางกิโลเมตร โดยได้อาศัยสโมสรข้าราชการอำเภอ โนนสูง (หลังเดิมรื้อแล้ว) เป็นที่ทำงาน ต่อมาจึงได้สร้างอาคารไม้ชั้นเดียวขึ้นในพื้นที่ของเทศบาลเอง (อาคาร หลังเดิม) เมื่อ พ.ศ. 2484 มาจนถึง พ.ศ.2512 เป็นเวลา 38 ปี ตัวอาคารสำนักงานหลังเดิมผุพังและทรุด ไม่สามารถจะปรับปรุงแก้ไขให้แข็งแรงและสง่างามได้ จึงได้ขอกู้เงิน ก.ส.ท. จำนวน 650,000 บาท ซึ่งได้รับอนุมัติเมื่อปี พ.ศ. 2513 และเทศบาลได้ตั้งงบประมาณสมทบ อีก 60,000 บาท ซึ่งได้ทำการก่อสร้างเป็นอาคารตึก 2 ชั้น หลังคาทรงไทยตามแบบแปลนของกรมโยธาธิการ แล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2514 คือ อาคารสำนักงานหลังปัจจุบัน

ข้อมูลทั่วไป

ที่ตั้ง

เทศบาลตำบลโนนสูง ตั้งอยู่ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ของจังหวัดนครราชสีมา ระยะทางห่างจากจังหวัดนครราชสีมา ประมาณ 36 กิโลเมตร

อาณาเขต

เขตเทศบาลนั้นแต่เดิมกว้างขวางมากไม่สามารถจะให้บริการแก่ประชาชนได้เนื่องจากรายได้ไม่เพียงพอ เมื่อ พ.ศ.2492 จึงได้มีการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลลดลงเหลือพื้นที่ 5.058 ตารางกิโลเมตร โดย “พระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลตำบลโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ.2493” เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2492 และต่อมาได้มีการขยายเขตเทศบาลเพิ่มขึ้นเป็น 12.95 ตารางกิโลเมตร ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 108 ตอนที่ 245 เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2534 มีเขตเทศบาล ดังนี้

หลักเขตที่ 1 ตั้งอยู่ริมคลองส่งน้ำสหกรณ์ฝ่งเหนือ อยู่ห่างจากแนวศูนย์กลางทางหลวงจังหวัดหมายเลข 2067 สายแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 โนนสูง – ขามสะแกแสง ติดกับริมคลองส่งน้ำสหกรณ์ฝ่งเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ตามแนวริมคลองส่งน้ำสหกรณ์ฝ่งเหนือ ระยะ 1,200 เมตร ด้านเหนือ จากหลักเขตที่ 1 เลียบริมคลองส่งน้ำสหกรณ์ฝ่งเหนือ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือถึงหลักเขตที่ 2 โนนสูง – ขามสะแกแสง ฟากตะวันออก

จากหลักเขตที่ 2 เป็นเส้นตรงไปยังทิศตะวันตกเฉียงใต้ ถึงหลักเขตที่ 3 ซึ่งตั้งอยู่ริมถนนไปบ้านหลุมข้าว ฟากเหนือ ที่จุดซึ่งอยู่ห่างจากถนนไปบ้านขาด ฟากเหนือบรรจบกับริมถนนไปบ้านหลุมข้าว ฟากเหนือ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือตามแนวริมถนนไปบ้านหลุมข้าว ฟากเหนือ ระยะ 320 เมตร

ด้านตะวันออก จากหลักเขตที่ 3 เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ถึงหลักเขตที่ 4 ซึ่งตั้งอยู่ที่จุดซึ่งริมลำเชียงไกร ฝ่งตะวันตกติดกับเส้นขนานระยะ 1,000 เมตร กับศูนย์กลางถนนสำราญราษฎร์

ด้านใต้ จากหลักเขตที่ 4 เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ถึงหลักเขตที่ 5 ซึ่งตั้งอยู่ที่ริมทางหลวงจังหวัดหมายเลข 2067 สายแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 โนนสูง-ขามสะแกแสง ฟากตะวันตก ที่จะซึ่งอยู่ห่างจากแนวศูนย์กลางถนนโนนนมาบรรจบกับริมทางหลวงจังหวัดหมายเลข 2067 สายแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 โนนสูง-ขามสะแกแสง ฟากตะวันตก ไปทางทิศใต้ตามแนวริมทางหลวงจังหวัดหมายเลข 2067 สายแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 โนนสูง-ขามสะแกแสง ฟากตะวันตก ระยะ 1,500 เมตร

จากหลักเขตที่ 5 เป็นเส้นตั้งฉากกับแนวศูนย์กลางทางหลวงจังหวัดหมายเลข 2067 สายแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 โนนสูง-ขามสะแกแสง ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ระยะ 500 เมตร ถึงหลักเขตที่ 6

ด้านตะวันตก จากหลักเขตที่ 6 เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ถึงหลักเขตที่ 7 ซึ่งตั้งอยู่บนเส้นตั้งฉากกับแนวศูนย์กลางทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ กม 293.500 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ระยะ 200 เมตร

จากหลักเขตที่ 7 เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือจนบรรจบกับหลักเขตที่ 1

เทศบาลตำบลโนนสูง มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	องค์การบริหารส่วนตำบลลำคองหงส์
ทิศใต้	ติดต่อกับ	เทศบาลตำบลใหม่
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	องค์การบริหารส่วนตำบลหลุมข้าว
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	เทศบาลตำบลด่านคล้า

พื้นที่

เขตเทศบาลตำบลโนนสูง มีพื้นที่ทั้งหมด 12.95 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 1.81 ของพื้นที่อำเภอโนนสูง

ในเขตตำบลโนนสูง ประกอบด้วย ชุมชนจำนวน 13 ชุมชน ดังนี้

1) ชุมชนโนนหมั่น	พื้นที่	1,076,469.00	ตารางเมตร
2) ชุมชนโนนสูง	พื้นที่	1,757,269.00	ตารางเมตร
3) ชุมชนโนนตาดู – โนนระเวียง	พื้นที่	845,669.20	ตารางเมตร
4) ชุมชนดอนแก้ว – โนนนา – โนนสมบูรณ์	พื้นที่	985,269.00	ตารางเมตร
5) ชุมชนแสนสุข	พื้นที่	902,269.00	ตารางเมตร
6) ชุมชนบ้านเพิ่ม	พื้นที่	986,029.20	ตารางเมตร
7) ชุมชนบัว 1	พื้นที่	789,069.20	ตารางเมตร
8) ชุมชนบัว 2	พื้นที่	797,309.20	ตารางเมตร
9) ชุมชนบัว 3	พื้นที่	1,002,669.00	ตารางเมตร
10) ชุมชนกระพี้ – ตลาดเก่า	พื้นที่	837,269.20	ตารางเมตร
11) ชุมชนศาลาปูน	พื้นที่	1,034,269.00	ตารางเมตร
12) ชุมชนสวนผัก	พื้นที่	1,082,269.00	ตารางเมตร
13) ชุมชนตลาดใหม่	พื้นที่	857,169.20	ตารางเมตร

จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ของเทศบาลตำบลโนนสูง

จากประเด็นความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ยุทธศาสตร์ที่สำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) และยุทธศาสตร์จังหวัด จะเห็นได้ว่ามีความเชื่อมโยงกันอย่างชัดเจนในการนำมาเป็นแนวทางกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ชัดเจนจะเป็นการเตรียมการพัฒนา เป็นการนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันใหม่ให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของชุมชนให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากสถานการณ์เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน สังคมเศรษฐกิจภายในชุมชนให้มีคุณภาพ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ภายในชุมชนอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เทศบาลตำบลโนนสูงจึงได้กำหนด

จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) คือ

“ส่งเสริมการค้าขาย การปลูกข้าวสู่ตลาด เพื่อให้ประชาชนมีรายได้ที่ยั่งยืน”

**ยุทธศาสตร์การพัฒนางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เทศบาลตำบลโนนสูง อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา**

วิสัยทัศน์

“เมืองโนนสูงน่าอยู่ การบริหารจัดการดี สาธารณูปโภคครบครัน เกษตรกรรมก้าวหน้า
การศึกษาก้าวหน้า ท่วงโยประชาชน”

พันธกิจ

1. ส่งเสริมและพัฒนาระบบการให้บริการด้านสาธารณสุขและบริการรักษาพยาบาลอย่างมีคุณภาพ
ทั้งในและนอกสถานที่แก่ผู้มีรายได้น้อยและผู้ที่ยากไร้ และส่งเสริมให้ประชาชนดูแลสุขภาพ
อนามัยของตนเอง
2. ส่งเสริมกิจกรรมด้านสาธารณสุขมูลฐานในชุมชน ให้มีความเข้มแข็งและมีการจัดกิจกรรมอย่าง
ต่อเนื่อง
3. จัดสถานที่สำหรับการกีฬา ส่งเสริมกิจกรรมกีฬาและการออกกำลังกายให้กับประชาชน และ
พัฒนาเครือข่ายสุขภาพในชุมชน
4. ส่งเสริมการคัดแยกขยะ กำจัดขยะ สิ่งปฏิกูล ศึกษาการออกแบบระบบการกำจัดขยะ และระบบ
รวบรวมและบำบัดน้ำเสีย
5. พัฒนาเส้นทางคมนาคม การขนส่งให้มีความสะดวก และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มั่นคง
6. ให้มีและพัฒนาระบบไฟฟ้าและประปา
7. ส่งเสริมคุณภาพชีวิต ลดรายจ่าย พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีการกินดี อยู่ดี
8. เฝ้าระวังและป้องกันโรคที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาล พร้อมทั้งส่งเสริมการให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่
ประชาชน
9. ส่งเสริมด้านการศึกษาทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
10. ส่งเสริมการอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น
11. ส่งเสริมให้มีจิตสำนึกในการรักษา อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว
12. การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนและบ้านเมือง
13. ส่งเสริมการประกอบอาชีพให้แก่ประชาชน การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น
14. ให้มีกิจการสถานธนาถนูปาล เพื่อช่วยเหลือประชาชน

เป้าประสงค์

1. มีความพร้อมในการให้บริการประชาชน และบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
2. การคมนาคมสะดวกรวดเร็ว มีระบบสาธารณูปโภคที่ครอบคลุมและมีมาตรฐาน
3. มีการวางแผน ปรับปรุง พัฒนาสิ่งแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่
4. ประชาชนมีอาชีพและรายได้เพียงพอสามารถพึ่งตนเองได้
5. เกษตรกรรมมีความรู้ด้านการเกษตร สามารถพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรได้อย่างมีคุณภาพ
6. ประชาชนมีสุขภาพที่ดี มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง
7. มีการจัดการด้านการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ รวมทั้งปลูกฝังให้ประชาชนมีจิตสำนึกใน
การอนุรักษ์ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
8. ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ชุมชนมีความเข้มแข็ง

ยุทธศาสตร์และแผนงานการพัฒนาเทศบาลตำบลโนนสูง

1. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองให้มีประสิทธิภาพ คุณภาพ

พันธกิจ

การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และบ้านเมือง

เป้าประสงค์

มีความพร้อมในการให้บริการประชาชน และบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

1. จำนวนครั้งของการจัดโครงการอบรมบุคลากร การส่งบุคลากรเข้าอบรมและจัดศึกษาดูงาน
2. จำนวนอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานเพียงพอและทันสมัย
3. ร้อยละของประชาชนที่มีความพึงพอใจต่อการเข้ารับบริการจากเทศบาล
4. ร้อยละของประชาชนที่ให้ความร่วมมือหรือเข้าร่วมกิจกรรมของเทศบาล

กลยุทธ์หรือแนวทาง และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

1. การพัฒนาความสามารถของบุคลากร	- จำนวนครั้งของการจัดโครงการอบรมบุคลากร การส่งบุคลากรเข้าอบรมและจัดศึกษาดูงาน
2. สร้างระบบการบริหารจัดการที่ดีและการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ	- จำนวนอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานเพียงพอและทันสมัย - ร้อยละของประชาชนที่มีความพึงพอใจต่อการเข้ารับบริการจากเทศบาล
กลยุทธ์/แนวทางพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน	- ร้อยละของประชาชนที่มีความพึงพอใจต่อการเข้ารับบริการจากเทศบาล

แนวทาง

1. ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานของเทศบาลตำบลโนนสูง เพื่อให้รองรับการปฏิบัติการงานหน้าที่ ตามที่กฎหมายกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ
2. นำเครื่องมือ เครื่องใช้ และระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานภายในองค์กร เพื่อให้บริการกับประชาชนให้สะดวก รวดเร็ว แม่นยำ โดยยึดถือประโยชน์สูงสุดของประชาชน ผู้รับบริการเป็นสำคัญ
3. สนับสนุนบุคลากรของเทศบาลตำบลโนนสูง ให้ได้รับการศึกษา อบรม เพิ่มพูนความรู้ เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการทำงานให้เกิดประสิทธิผลในการบริการประชาชน
4. บูรณาการการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นร่วมกันระหว่างชุมชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาตำบลโนนสูง
5. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและความต้องการของประชาชนในการพัฒนาตำบลโนนสูง

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักปลัดเทศบาล/กองคลัง/กองการศึกษา/กองช่าง/กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ/
กองสวัสดิการสังคม/กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา

พันธกิจ

ส่งเสริมด้านการศึกษาทั้งระดับก่อนวัยเรียน อนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

เป้าประสงค์

มีความพร้อมในการให้บริการประชาชน และบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

1. สถานศึกษาผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกของ สมศ.
2. ร้อยละของนักเรียนที่ได้รับการศึกษาที่ทันสมัย
3. ร้อยละของบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการเพิ่มพูนความรู้
4. จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริมการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
5. จำนวนกิจกรรมการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชน
6. ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาคุณภาพ

กลยุทธ์หรือแนวทาง และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
1. ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษา	- สถานศึกษาผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกของ สมศ. - ร้อยละของนักเรียนที่ได้รับการศึกษาที่ทันสมัย - ร้อยละของบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการเพิ่มพูนความรู้
2. ส่งเสริมการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	- จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริมการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
3. ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชน	- จำนวนกิจกรรมการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชน - ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาคุณภาพชีวิต

แนวทาง

1. ส่งเสริมและพัฒนาด้านการศึกษาของโรงเรียน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลตำบลโนนสูงให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา
2. พัฒนาและเตรียมบุคลากรด้านการศึกษา (ครู อาจารย์ นักเรียน) ให้เป็นผู้มีคุณภาพ มีทักษะ และศักยภาพตามมาตรฐานสากล
3. สนับสนุนให้มีการนำระบบเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือและประกอบการศึกษา
4. สนับสนุนศูนย์คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตตำบล เพื่อเพิ่มทักษะประชาชนในชุมชน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กองการศึกษา/กองสวัสดิการสังคม

3. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการเกษตร และการสานต่อตามแนวทางพระราชดำริ

พันธกิจ

ส่งเสริมการประกอบอาชีพให้กับประชาชน การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป้าประสงค์

1. ประชาชนมีอาชีพและรายได้เพียงพอสามารถพึ่งตนเองได้
2. เกษตรกรมีความรู้ด้านการเกษตร สามารถพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรได้อย่างมีคุณภาพ

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

1. จำนวนกิจกรรมการส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพศูนย์เรียนรู้ชุมชนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ
2. ร้อยละของเกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพศูนย์เรียนรู้ชุมชนเพื่อ

พัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง

3. จำนวนกิจกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ทางวิชาการด้านการเกษตร
4. ร้อยละของเกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ทางวิชาการด้านการเกษตร
5. ร้อยละของเกษตรกรที่ได้รับความรู้จากกิจกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ทางวิชาการด้านการเกษตร

กลยุทธ์หรือแนวทาง และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
1. ส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพศูนย์เรียนรู้ชุมชนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง	- จำนวนกิจกรรมการส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพศูนย์เรียนรู้ชุมชนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง - ร้อยละของเกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพศูนย์เรียนรู้ชุมชนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง
2. ส่งเสริมการเรียนรู้ทางวิชาการด้านการเกษตร	- จำนวนกิจกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ทางวิชาการด้านการเกษตร - ร้อยละของเกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ทางวิชาการด้านการเกษตร - ร้อยละของเกษตรกรที่ได้รับความรู้จากกิจกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ทางวิชาการด้านการเกษตร
3. การพัฒนา บำรุงรักษา ก่อสร้างและจัดหาแหล่งน้ำในการเกษตร	- จำนวนแหล่งน้ำที่ได้รับการบำรุงรักษา ก่อสร้างหรือซ่อมแซมเพิ่มขึ้น - ร้อยละของประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนา บำรุงรักษา ก่อสร้างและจัดหาแหล่งน้ำในการเกษตร

แนวทาง

1. ส่งเสริม สนับสนุนการปลูกพืช และเมล็ดพันธุ์พืชที่มีคุณภาพ เพื่อเกษตรกรจะได้เพิ่มผลผลิตโดยส่งเสริมให้เกิดเกษตรพอเพียง ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร
2. สนับสนุนการจัดตั้งกองทุนเพื่อเกษตรกรในชุมชน
3. ส่งเสริมสนับสนุนการแปรรูปสินค้าทางการเกษตรอย่างมีคุณภาพ
4. สนับสนุนการทำเกษตรทางเลือก
5. ส่งเสริมประชาชนในชุมชน ให้มีการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ เพื่อการบริโภคและการอนุรักษ์

6. ประสานและบริหารการจัดการน้ำ พัฒนาชุดลอก คูคลองและจัดสร้างแหล่งน้ำสงวนและเก็บ กักน้ำเพื่อการเกษตร ตามพระราชดำริขององค์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อแก้ไขปัญหา น้ำท่วมและน้ำแล้งอย่างเป็นระบบ

7. พัฒนาชุมชนและสังคม ตามแผนงานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กองช่าง/กองสวัสดิการสังคม/กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

4. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

พันธกิจ

1. ส่งเสริมคุณภาพชีวิต ลดรายจ่าย พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีการกินดี อยู่ดี
2. ส่งเสริมการสร้างงาน สร้างอาชีพให้แก่ประชาชน

เป้าประสงค์

1. ประชาชนมีอาชีพและรายได้เพียงพอสามารถพึ่งตนเองได้
2. ประชาชนมีสุขภาพที่ดี มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

1. จำนวนกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์
2. ร้อยละของประชาชนที่ได้รับการจัดสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์
3. จำนวนกิจกรรมเกี่ยวกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน และการป้องกัน แก้ไขปัญหา

ยาเสพติด

4. ร้อยละของประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน และการป้องกัน

แก้ไขปัญหา ยาเสพติด

5. ร้อยละของจำนวนครอบครัวที่มีความเข้มแข็ง และห่างไกลจากยาเสพติด
6. จำนวนกิจกรรมการส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้
7. ร้อยละของประชาชนที่เข้ารับการส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้
8. จำนวนประชาชนมีอาชีพ ลดการว่างงาน

กลยุทธ์หรือแนวทาง และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
1. การจัดสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์	- จำนวนกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ - ร้อยละของประชาชนที่ได้รับการจัดสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์
2. การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน และการป้องกัน แก้ไขปัญหา ยาเสพติด	- จำนวนกิจกรรมเกี่ยวกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน และการป้องกัน แก้ไขปัญหา ยาเสพติด - ร้อยละของประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน และการป้องกัน แก้ไขปัญหา ยาเสพติด - ร้อยละของจำนวนครอบครัวที่มีความเข้มแข็ง และห่างไกลจากยาเสพติด

กลยุทธ์/แนวทางพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
3. การส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้	- จำนวนกิจกรรมการส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้ - ร้อยละของประชาชนที่เข้ารับการส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้ - จำนวนประชาชนมีอาชีพ ลดการว่างงาน

แนวทาง

1. ส่งเสริมและพัฒนาบทบาทของคณะกรรมการชุมชนให้เข้มแข็ง เพื่อเป็นผู้นำการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นที่มีคุณภาพ
2. ส่งเสริมโครงการพัฒนาในชุมชน เพิ่มศักยภาพสร้างความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน
3. ส่งเสริม พัฒนาบทบาทและคุณภาพชีวิตของเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสและผู้ติดเชื้อ HIV โดยการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมและดำเนินการให้เกิดกองทุนหรือจัดหางบประมาณ เพื่อดำเนินการพัฒนาบทบาทและคุณภาพชีวิตอย่างต่อเนื่อง
4. ส่งเสริม พัฒนาคุณภาพและศักยภาพตามความสามารถของแรงงานในท้องถิ่น
5. สนับสนุน ประสานการปฏิบัติ เพื่อป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหาการเสพติด การผลิต และการจำหน่ายยาเสพติด

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักปลัดเทศบาล/กองการศึกษา/กองสวัสดิการสังคม/กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

5. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสาธารณสุข

พันธกิจ

1. ส่งเสริมและพัฒนาระบบการให้บริการด้านสาธารณสุข และบริการรักษาพยาบาลอย่างมีคุณภาพ ทั้งในและนอกสถานที่ แก่ผู้มีรายได้น้อยและผู้ที่ยังคงมีความเสี่ยงสูง และส่งเสริมให้ประชาชนดูแลสุขภาพของตนเอง
2. ส่งเสริมกิจกรรมด้านสาธารณสุขมูลฐานในชุมชน ให้มีความเข้มแข็ง และมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
3. เฝ้าระวังและป้องกันโรคที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาล พร้อมทั้งส่งเสริมการให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชน

เป้าประสงค์

ประชาชนมีสุขภาพที่ดี มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

1. ร้อยละของประชาชนที่มีการเจ็บป่วยลดลง
2. จำนวนประชาชนที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคต่าง ๆ
3. จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพของประชาชน
4. จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขที่ได้รับการอบรมศึกษาดูงาน
5. จำนวนสนามกีฬา ศูนย์ออกกำลังกายที่เพิ่มขึ้นในตำบล
6. จำนวนการจัดการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับด้านสาธารณสุข และการแพทย์ฉุกเฉิน

กลยุทธ์หรือแนวทาง และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
1. เสริมสร้างสุขภาพของประชาชน รวมทั้งการป้องกันและควบคุมโรค	- ร้อยละของประชาชนที่มีการเจ็บป่วยลดลง - จำนวนประชาชนที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคต่าง ๆ - จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพของประชาชน
2. ส่งเสริมศักยภาพด้านสาธารณสุข	- จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขที่ได้รับการอบรมศึกษาดูงาน - จำนวนสนามกีฬา ศูนย์ออกกำลังกายที่เพิ่มขึ้นในตำบล - จำนวนการจัดการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับด้านสาธารณสุขและการแพทย์ฉุกเฉิน

แนวทาง

1. สนับสนุน ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนและเพิ่มสวัสดิการเพื่อพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.)
2. ส่งเสริม สนับสนุนให้การรักษายาบาลประชาชนในระดับตำบล และชุมชนที่มีคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่ดี ทั้งถึงและทันเหตุการณ์ โดยร่วมมือกับโรงพยาบาลในสูงและหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง
3. ส่งเสริมสุขภาพและอนามัยของประชาชนในชุมชนให้มีสุขภาพแข็งแรง โดยให้การเรียนรู้ การดูแลสุขภาพ การออกกำลังกาย การป้องกันโรค การใช้ยาอย่างถูกต้องและการเข้ารับการตรวจสุขภาพหรือการรับบริการด้านสาธารณสุขตามขั้นตอนและวิธีการทางการแพทย์

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

6. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ศาสนา วัฒนธรรมประเพณี และกีฬา

พันธกิจ

1. ส่งเสริมการอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น
2. ส่งเสริม สนับสนุนด้านกีฬา และนันทนาการ

เป้าประสงค์

ปลูกฝังให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญา

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

1. ส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. ร้อยละของประชาชนในตำบลที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. จำนวนกิจกรรมการสนับสนุน ส่งเสริมการกีฬาและนันทนาการชุมชน
4. ร้อยละของประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมการสนับสนุน ส่งเสริมการกีฬาและนันทนาการชุมชน

กลยุทธ์หรือแนวทาง และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
1. ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น	- ส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น - ร้อยละของประชาชนในตำบลที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. สนับสนุน ส่งเสริมการกีฬาและนันทนาการ	- จำนวนกิจกรรมการสนับสนุน ส่งเสริมการกีฬาและนันทนาการ - ร้อยละของประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมการสนับสนุนส่งเสริมการกีฬาและนันทนาการ

แนวทาง

1. พัฒนา พื้นฟูและส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของชุมชนท้องถิ่น เพื่อการอนุรักษ์สืบสาน และเชื่อมโยงสู่กิจกรรมการท่องเที่ยว
2. แนวทาง พื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเดิม สร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่รวมทั้งกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น โดยร่วมมือกับหน่วยงานและส่วนราชการ ตลอดจนองค์กรภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง
3. สนับสนุน ส่งเสริมความสามารถของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวและสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการ
4. ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมลานกีฬาและจัดการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน/ชุมชนจนถึงระดับจังหวัด เพื่อให้เยาวชน นักเรียน นักศึกษาเกิดความสนใจและมีแรงจูงใจในกิจกรรมกีฬารวมถึงการสร้างความเป็นเลิศทางด้านกีฬาสู่กีฬาอาชีพในระดับชาติและนานาชาติ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักปลัดเทศบาล/กองการศึกษา/กองสวัสดิการสังคม

7. ยุทธศาสตร์ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

พันธกิจ

การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และบ้านเมือง

เป้าประสงค์

การเตรียมความพร้อมในการเผชิญกับเหตุภัยพิบัติต่าง ๆ

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

1. จำนวนกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
2. ร้อยละของประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

กลยุทธ์หรือแนวทาง และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
1. การเตรียมความพร้อมในการเผชิญกับเหตุการณ์ภัยพิบัติต่าง ๆ	- จำนวนกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - ร้อยละของประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

แนวทาง

- ส่งเสริม สนับสนุนการติดตั้งระบบเตือนภัยธรรมชาติและภัยพิบัติต่าง ๆ
- ร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงาน มูลนิธิการกุศล และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการช่วยเหลือผู้ประสบภัย
- ส่งเสริมและสนับสนุนการติดตั้งระบบกล้องวงจรปิดในเขตชุมชนและสถานที่สำคัญ เพื่อสร้างความอบอุ่นใจและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
- สนับสนุนการฝึกอบรม

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักปลัดเทศบาล/กองการศึกษา/กองสวัสดิการสังคม/กองช่าง

8. ยุทธศาสตร์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พันธกิจ

- ส่งเสริมการคัดแยกขยะ กำจัดขยะ สิ่งปฏิกูล ศึกษาการออกแบบระบบการกำจัดขยะและระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย
- ส่งเสริมให้มีจิตสำนึกในการรักษา อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว

เป้าประสงค์

มีการวางแผน ปรับปรุง พัฒนาสิ่งแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

- จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ร้อยละของครัวเรือนที่ได้รับส่งเสริม สนับสนุนการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- จำนวนกิจกรรมส่งเสริมการคัดแยกขยะ กำจัดขยะ สิ่งปฏิกูล และระบบรวบรวม/บำบัดน้ำเสีย
- ร้อยละของประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการคัดแยกขยะ กำจัดขยะ สิ่งปฏิกูล และระบบบำบัดน้ำเสีย

กลยุทธ์หรือแนวทาง และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
1. ส่งเสริม สนับสนุนการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - ร้อยละของครัวเรือนที่ได้รับส่งเสริม สนับสนุนการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์/แนวทางพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
2. สนับสนุน ส่งเสริมการคัดแยกขยะ กำจัดขยะ สิ่งปฏิกูล และระบบบำบัดน้ำเสีย	- จำนวนกิจกรรมส่งเสริมการคัดแยกขยะ กำจัดขยะ สิ่งปฏิกูลและระบบรวบรวม/บำบัดน้ำเสีย - ร้อยละของประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการคัดแยกขยะ กำจัดขยะ สิ่งปฏิกูล และระบบบำบัดน้ำเสีย

แนวทาง

1. ส่งเสริม สนับสนุนและร่วมมือกับทุกส่วน ในการพัฒนาฟื้นฟูและอนุรักษ์แหล่งน้ำ ลำคลอง และป่าไม้ให้มีความอุดมสมบูรณ์
2. ส่งเสริม สนับสนุนและร่วมมือกับทุกส่วน ในการรณรงค์สร้างจิตสำนึก เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษ และปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน เช่น การคัดแยกขยะในครัวเรือน การจัดการน้ำเสีย สารเคมีต่าง ๆ
3. ส่งเสริม สนับสนุนและสร้างความร่วมมือกับทุกส่วน ในการจัดทำระบบกำจัดขยะรวม เพื่อจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลอย่างเป็นระบบ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม/กองสวัสดิการสังคม

9. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

พันธกิจ

1. พัฒนาเส้นทางคมนาคม การขนส่งให้มีความสะดวก และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มั่นคง
2. ให้มีและพัฒนาการไฟฟ้าและการประปา

เป้าประสงค์

การคมนาคมสะดวกรวดเร็ว มีระบบสาธารณูปโภคที่ครอบคลุมและมีมาตรฐาน

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

1. จำนวนการพัฒนาสาธารณูปโภค และสิ่งก่อสร้างภายในตำบลเพิ่มขึ้น
2. ร้อยละของประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาสาธารณูปโภคและสิ่งก่อสร้างภายในตำบล
3. จำนวนการปรับปรุงและซ่อมแซมสาธารณูปโภค และสิ่งก่อสร้างภายในตำบลเพิ่มขึ้น
4. ร้อยละของประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากปรับปรุง และซ่อมแซมสาธารณูปโภค และสิ่งก่อสร้างภายในตำบล
5. จำนวนการก่อสร้าง พัฒนา และบำรุงรักษาระบบระบายน้ำในชุมชนเพิ่มขึ้น
6. ร้อยละของประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากการก่อสร้าง พัฒนา และบำรุงรักษาระบบระบายน้ำในชุมชน
7. จำนวนแหล่งน้ำที่ได้รับการบำรุงรักษา ก่อสร้างหรือซ่อมแซมเพิ่มขึ้น
8. ร้อยละของประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนา บำรุงรักษา ก่อสร้างและจัดหาแหล่งน้ำ ในการอุปโภคและบริโภค

กลยุทธ์หรือแนวทาง และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
1. พัฒนาสาธารณูปโภค และสิ่งก่อสร้างภายในตำบล	- จำนวนการพัฒนาสาธารณูปโภค และสิ่งก่อสร้างภายในตำบลเพิ่มขึ้น - ร้อยละของประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาสาธารณูปโภคและสิ่งก่อสร้างภายในตำบล
2. ปรับปรุงและซ่อมแซมสาธารณูปโภค และสิ่งก่อสร้างภายในตำบล	- จำนวนการปรับปรุงและซ่อมแซมสาธารณูปโภค และสิ่งก่อสร้างภายในตำบลเพิ่มขึ้น - ร้อยละของประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากปรับปรุง และซ่อมแซมสาธารณูปโภค และสิ่งก่อสร้างภายในตำบล
3. ก่อสร้าง พัฒนา และบำรุงรักษาระบบระบายน้ำในชุมชน	- จำนวนการก่อสร้าง พัฒนา และบำรุงรักษาระบบระบายน้ำในชุมชนเพิ่มขึ้น - ร้อยละของประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากการก่อสร้าง พัฒนา และบำรุงรักษาระบบระบายน้ำในชุมชน
4. การพัฒนา บำรุงรักษา ก่อสร้างและจัดหาแหล่งน้ำในการอุปโภคและบริโภค	- จำนวนแหล่งน้ำที่ได้รับการบำรุงรักษา ก่อสร้างหรือซ่อมแซมเพิ่มขึ้น - ร้อยละของประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนา บำรุงรักษา ก่อสร้างและจัดหาแหล่งน้ำ ในการอุปโภคและบริโภค

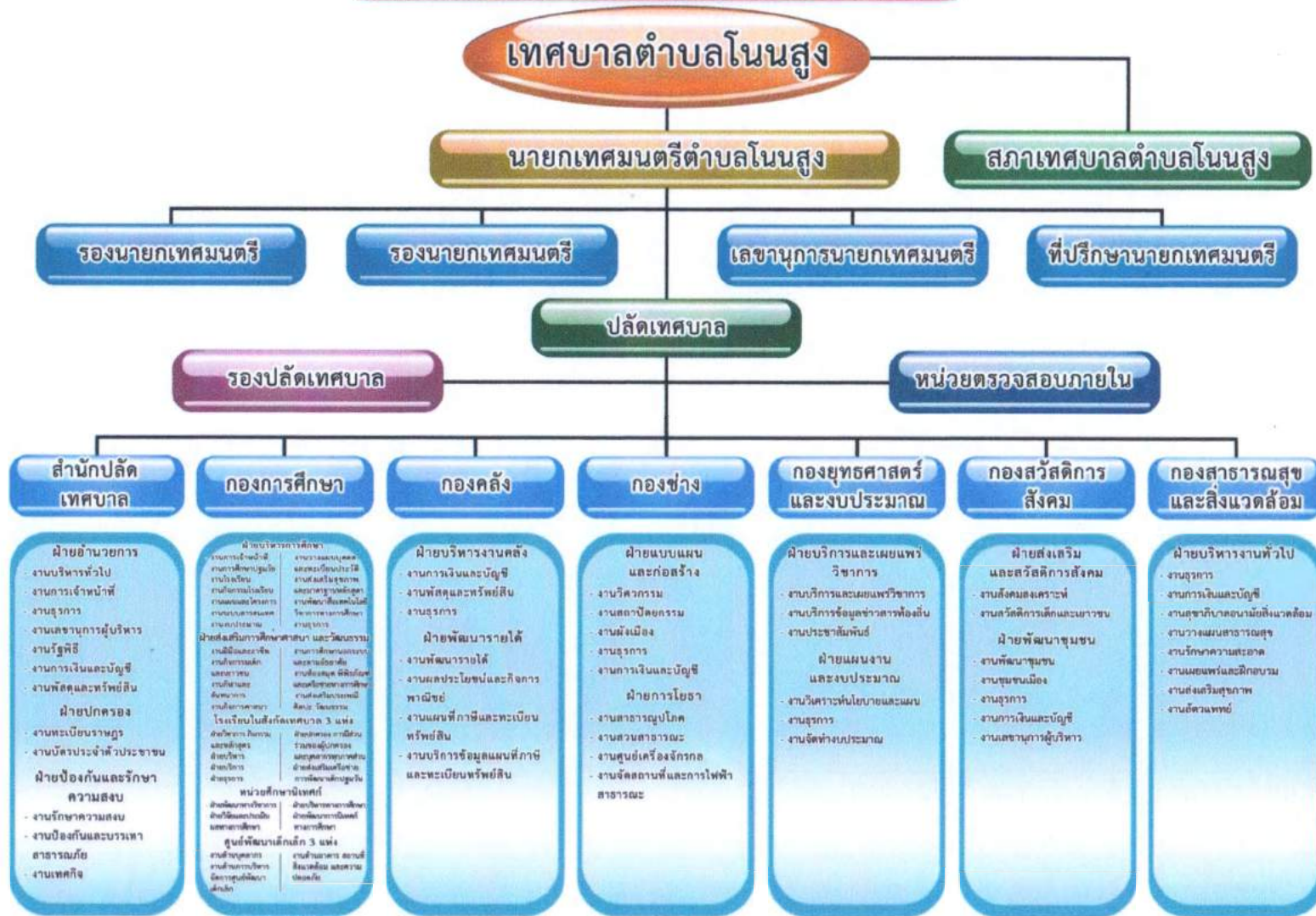
แนวทาง

1. ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาเส้นทางคมนาคมอย่างทั่วถึง ให้สามารถตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน โดยเฉพาะเส้นทางขนส่งผลผลิตทางการเกษตร แหล่งท่องเที่ยวและพื้นที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของประชาชน
2. ประสาน สนับสนุน ร่วมมือกับส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนเครื่องมือ เครื่องจักรกล ตลอดจนผู้ปฏิบัติงานที่มีความชำนาญในการก่อสร้าง ปรับปรุงเส้นทางคมนาคม
3. ก่อสร้าง ปรับปรุง สาธารณูปโภค สาธารณูปการ และการก่อสร้างอื่น ๆ
4. ดำเนินการปรับปรุงระบบขนส่ง เพื่อแก้ไขปัญหาการจราจร ความปลอดภัย และความเป็นระเบียบในการให้บริการแก่ประชาชน
5. การจัดทำผังเมืองรวม

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กองช่าง

โครงสร้างของหน่วยงาน และหน้าที่ความรับผิดชอบ

บทที่ 3

แนวทางการบริหารความเสี่ยง

3.1 แนวทางการดำเนินงานและกลไกการบริหารความเสี่ยง

3.1.1 แนวทางดำเนินงาน ในการบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลโนนสูง แบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การเริ่มต้นและพัฒนา

- 1) กำหนดนโยบายหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลโนนสูง
- 2) ระบุปัจจัยเสี่ยง และประเมินโอกาส ผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยง
- 3) วิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยงจากการดำเนินงาน
- 4) จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของปัจจัยเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูง (High) และสูงมาก (Extreme) รวมทั้งปัจจัยเสี่ยงที่อยู่ในระดับปานกลาง (Medium) ที่มีนัยสำคัญ
- 5) สื่อสารทำความเข้าใจเกี่ยวกับแผนบริหารความเสี่ยงให้ผู้ปฏิบัติงานของเทศบาลรับทราบ และสามารถนำไปปฏิบัติได้
- 6) รายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง
- 7) รายงานสรุปการประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ระยะที่ 2 การพัฒนาสู่ความยั่งยืน

- 1) ทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงในปีที่ผ่านมา
- 2) พัฒนากระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับความเสี่ยงแต่ละประเภท
- 3) ผลักดันให้มีการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร
- 4) พัฒนาขีดความสามารถบุคลากรในการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

3.1.2 กลไกการบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย

- 1) ผู้บริหารท้องถิ่น มีหน้าที่ แต่งตั้งคณะทำงานการบริหารจัดการความเสี่ยง ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม รวมทั้งพิจารณาให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติ แผนการบริหารความเสี่ยงเพื่อนำไปปฏิบัติต่อไป
- 2) คณะทำงานการบริหารจัดการความเสี่ยง มีหน้าที่ดำเนินการให้มีระบบการบริหารจัดการความเสี่ยง รายงานและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมทั้งทบทวนแผนการบริหารความเสี่ยงเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานต่อไปในอนาคต
- 3) ผู้ปฏิบัติงาน หรือเจ้าหน้าที่ กอง/ฝ่าย ของเทศบาลตำบลโนนสูง มีหน้าที่ สนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้กับคณะทำงานการบริหารจัดการความเสี่ยง และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

3.2 โครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง

โครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบไปด้วย การกำกับดูแล การตัดสินใจ การจัดทำแผนการติดตามประเมินผล และการสอบทาน ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

3.2.1 คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง

- 1) ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานการบริหารจัดการความเสี่ยงเทศบาลตำบลโนนสูง
- 2) ให้ความเห็นชอบและให้ข้อเสนอแนะต่อระบบและแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- 3) รับทราบผลการบริหารความเสี่ยงและเสนอแนะแนวทางการพัฒนา

3.2.2 คณะกรรมการตรวจสอบและประเมิน

- 1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับองค์กร
- 2) รับทราบผลการบริหารความเสี่ยงและให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลโนนสูง
- 3) กำกับดูแลการพัฒนาและการปฏิบัติตามกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง

3.2.3 ผู้บริหารท้องถิ่น

- 1) แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง
- 2) ส่งเสริมและติดตามให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม
- 3) พิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- 4) พิจารณาผลการบริหารจัดการความเสี่ยงและเสนอแนะแนวทางการพัฒนา

3.2.4 หน่วยตรวจสอบภายใน

- 1) สอบทานกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- 2) นำเสนอผลการบริหารจัดการความเสี่ยงให้คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินรับทราบและให้ข้อเสนอแนะ

3.2.5 คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยง

- 1) จัดให้มีระบบและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เป็นระบบมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร
- 2) ดำเนินการตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง และการปฏิบัติตามมาตรการลดและควบคุมความเสี่ยง
- 3) รายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่สำคัญ เสนอต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อพิจารณา

3.2.6 เจ้าหน้าที่กอง/ฝ่าย

- 1) สนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้กับคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง
- 2) ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

3.3 คณะทำงานการบริหารจัดการความเสี่ยง

เทศบาลตำบลโนนสูง ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานการบริหารจัดการความเสี่ยง ตามคำสั่งเทศบาลตำบลโนนสูง ที่ 52/2566 ลงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2566 โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. ปลัดเทศบาลตำบลโนนสูง	ประธานกรรมการ
๒. รองปลัดเทศบาลตำบลโนนสูง	กรรมการ
๓. หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล	กรรมการ
๔. ผู้อำนวยการกองคลัง	กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการกองช่าง	กรรมการ
๖. ผู้อำนวยการกองการศึกษา	กรรมการ
๗. ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และงบประมาณ	กรรมการและเลขานุการ
๙. หัวหน้าฝ่ายยุทธศาสตร์และแผนงาน.	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๐. นักวิเคราะห์นโยบายและแผน/ผู้ช่วยนักวิเคราะห์ฯ	ผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ในการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลโนนสูง เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕ ดังนี้

- (๑) จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (๒) ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (๓) จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (๔) พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

บทที่ 4

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมินและจัดระดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของหน่วยงานหรือขององค์กร รวมทั้งการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้จะสำเร็จได้ต้องมีการสื่อสารให้คนในองค์กรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยงในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนควรมีการจัดทำระบบสารสนเทศ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยง ทั้งนี้คณะฯ มีกระบวนการและขั้นตอนการบริหารความเสี่ยง 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. **การกำหนดวัตถุประสงค์** เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ที่ชัดเจนของแผนงาน/งาน/โครงการ/กิจกรรมตามแผนการดำเนินงานประจำปี
2. **การระบุความเสี่ยง** เป็นการระบุเหตุการณ์ใด ๆ ทั้งที่มีผลดี และผลเสียต่อการบรรลุ วัตถุประสงค์ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร
3. **การประเมินความเสี่ยง** เป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง โดย พิจารณาจากการประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบจาก เหตุการณ์ความเสี่ยง (Impact) โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ ทำให้การตัดสินใจจัดการกับความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม
4. **การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง** เป็นการกำหนดมาตรการ หรือแผนปฏิบัติการในการจัดการและควบคุมความเสี่ยงที่สูง (High) และสูงมาก (Extreme) นั้นให้ลดลง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถปฏิบัติได้จริง และควรต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่ต้องใช้ลงทุนในการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการนั้นกับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย
5. **การรายงานและติดตามผล** เป็นการรายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการทั้งหมดตามลำดับให้ฝ่ายบริหารรับทราบ และให้ความเห็นชอบดำเนินการตามแผนการบริหารความเสี่ยง
6. **การประเมินผลการบริหารความเสี่ยง** เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงประจำปี เพื่อให้มั่นใจว่าองค์กรมีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้องและมีประสิทธิผล มาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยง (Control Activity) ที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดหามาตรการ หรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการ (Residual Risk) อยู่ในระดับที่ยอมรับได้และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง
7. **การทบทวนการบริหารความเสี่ยง** เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวการบริหารความเสี่ยงทุกขั้นตอน เพื่อพัฒนาระบบให้ดียิ่งขึ้น

4.1 การกำหนดวัตถุประสงค์

การกำหนดวัตถุประสงค์ (Set Objectives) ภายในองค์กรจะต้องมีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกล่าวคือ วัตถุประสงค์ขององค์กรจะต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และทิศทางการดำเนินงานขององค์กร และจะต้องสอดคล้องกันตั้งแต่ระดับองค์กร หน่วยงาน กิจกรรม จนถึงระดับบุคคล เพื่อให้วัตถุประสงค์ในภาพรวมบรรลุเป้าประสงค์ ทราบขอบเขตการดำเนินงานในแต่ละระดับ และสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้ครบถ้วน ดังนั้นวัตถุประสงค์จะต้องแสดงให้เห็นถึง “ผลลัพธ์” ที่องค์กรต้องการจะบรรลุไม่ใช่การกล่าวถึง “กระบวนการ” ในการปฏิบัติงาน ซึ่งควรมีลำดับขั้นตอนดังนี้

- (1) กำหนดพันธกิจขององค์กร
- (2) กำหนดวัตถุประสงค์ในระดับองค์กรให้สอดคล้องกับพันธกิจที่กำหนดไว้
- (3) กำหนดกิจกรรมที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ในระดับองค์กร
- (4) กำหนดวัตถุประสงค์ในระดับกิจกรรม วัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยงอาจ แบ่งออกได้เป็น 2 ระดับ คือ

(4.1) วัตถุประสงค์ในระดับองค์กร Objective) เป็นวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานในภาพรวมขององค์กร ตามแผนปฏิบัติงาน

(4.2) วัตถุประสงค์ในระดับกิจกรรม (Activities Objective) เป็นวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานที่เฉพาะเจาะจงลงไปสำหรับแต่ละกิจกรรมที่องค์กรกำหนด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งวัตถุประสงค์ของแต่ละกิจกรรมจะต้องสนับสนุนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในระดับองค์กร การกำหนดที่ชัดเจนช่วยให้การระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้อย่างครบถ้วน ซึ่งวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นในแต่ละระดับ ควรมีการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จที่ชัดเจนและสามารถวัดผลได้วัตถุประสงค์ที่ดี (SMART) ควรมีลักษณะ ดังนี้

Specific : มีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน

Measurable : สามารถวัดผลหรือประเมินผลได้

Achievable : สามารถปฏิบัติให้บรรลุผลได้

Reasonable : สมเหตุสมผล มีความเป็นไปได้

Time constrained : มีกรอบเวลาที่ชัดเจนและเหมาะสม

อย่างไรก็ตาม หากหน่วยงานมีการกำหนดตัวชี้วัดและภารกิจหลักของงานอยู่แล้ว ก็สามารถนำตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้มาใช้แทนวัตถุประสงค์ก็ได้

4.2 การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ในการระบุความเสี่ยง ควรต้องทำความเข้าใจกับ ความหมายของ “ความเสี่ยง (Risk)” และ “ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor)” ก่อน

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์/การกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และจะส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร และเป้าหมายตามแผนปฏิบัติงาน

การบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการระบุความเสี่ยง การ วิเคราะห์ความเสี่ยง และการกำหนดแนวทางการหรือมาตรการควบคุมเพื่อป้องกัน หรือลดความเสี่ยงเพื่อมุ่งหวังให้องค์กรบรรลุผลตามเป้าประสงค์

ตัวอย่าง ความเสี่ยงโดยทั่วไป

- ♣ การตัดสินใจที่ผิดพลาดจากการใช้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ไม่สมบูรณ์หรือไม่เป็นปัจจุบัน
- ♣ การบันทึกบัญชีผิดพลาด
- ♣ การปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- ♣ เกิดการทุจริตในองค์กร
- ♣ การสูญเสียทรัพยากร
- ♣ รายงานทางการเงินไม่น่าเชื่อถือ

- ❖ เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงของหน่วยงาน
- ❖ การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ วิธีปฏิบัติงาน
- ❖ การใช้ทรัพยากรอย่างไม่ประหยัด

ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง ต้นเหตุ หรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยง ที่จะทำให้เกิดไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไม ทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง

ตัวอย่าง ปัจจัยเสี่ยง/ต้นเหตุ/สาเหตุของความเสี่ยง

- ❖ บรรยากาศทางจริยธรรม
- ❖ ความกดดันจากฝ่ายบริหาร
- ❖ ความรู้ความสามารถของบุคลากร
- ❖ ราคา / มูลค่าของทรัพย์สิน
- ❖ ปริมาณการบันทึกรายการและจำนวนเอกสาร
- ❖ สภาพความเป็นจริงในการแข่งขัน
- ❖ ระเบียบต่างๆ ของทางราชการ
- ❖ ระบบข้อมูลสารสนเทศที่ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์
- ❖ การกระจายของสถานที่ในการปฏิบัติงาน
- ❖ ความเพียงพอและประสิทธิผลของการควบคุมภายใน
- ❖ การเปลี่ยนแปลงองค์กร, การปฏิบัติงาน, เทคโนโลยี
- ❖ การตัดสินใจของฝ่ายบริหาร

การระบุความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ร่วมกันระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องโครงการ/กิจกรรม เพื่อให้ทราบถึงเหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยง ที่อาจมีผลกระทบต่อการ บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์โดยต้องคำนึงถึง

1. สภาพแวดล้อมภายนอกหน่วยงาน ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบ ของหน่วยงาน เช่น นโยบายภาครัฐ กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ
2. สภาพแวดล้อมภายในหน่วยงาน เช่น รูปแบบการบริหารสั่งการ การมอบหมายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ โครงสร้างองค์กร ระเบียบข้อบังคับภายใน

วิธีการและเทคนิคในการระบุความเสี่ยงมีหลายวิธีซึ่งแต่ละหน่วยงานอาจเลือกใช้ได้ตามความ เหมาะสม ดังนี้

1. การระบุความเสี่ยงโดยการรวมกลุ่มระดมสมอง เพื่อให้ได้ความเสี่ยงที่หลากหลาย
2. การระบุความเสี่ยงโดยใช้ checklist ในกรณีที่มีข้อจำกัดด้านงบประมาณและทรัพยากร
3. การระบุความเสี่ยงโดยการวิเคราะห์สถานการณ์จากการตั้งคำถาม “What – if”
4. การระบุความเสี่ยงโดยการวิเคราะห์ขั้นตอนการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนที่สำคัญ

การระบุความเสี่ยง สามารถดำเนินการได้หลายวิธี เช่น จากการวิเคราะห์กระบวนการทำงาน การวิเคราะห์ทบทวนผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การระดมสมอง การเปรียบเทียบกับองค์กรอื่น การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม เป็นต้น

การระบุความเสี่ยง แบ่งเป็น 4 ประเภท

1) **ความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์** มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงในด้านต่างๆ ที่อาจ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง หรือการไม่บรรลุผลตามเป้าหมายในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ และ ดำเนินการวางมาตรการ บริหารความเสี่ยงตาม 5 ขั้นตอนดังกล่าวข้างต้น

2) **ความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล** มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาลที่จะ เกิดขึ้นใน กระบวนการหลักขององค์กร เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินการเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล เช่น ความมี ประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า ความโปร่งใสตรวจสอบได้ เป็นต้น รวมถึง มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงในการกำกับ ดูแล ตนเองที่ดีด้วย โดยต้องมีการจัดทำแผนธรรมาภิบาล และ/หรือแผนบริหารความเสี่ยงในเรื่องการกำกับ ดูแล ตนเองที่ดี

“การกำกับดูแลตนเองที่ดี” (Organizational Governance) หมายถึง การจัดการเพื่อให้เกิดการ ควบคุม และการตรวจสอบการดำเนินการของส่วนราชการ รวมทั้งความรับผิดชอบในด้านต่างๆ ของผู้บริหาร สูงสุดขององค์กร อาจรวมถึง การมีคณะกรรมการที่กำกับกรอบการดำเนินการขององค์กร การติดตามและ ประเมินผลการดำเนินงานของผู้บริหารสูงสุดขององค์กร การตรวจสอบด้านการเงิน การจัดการความเสี่ยง การ เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบโดยมีการวิเคราะห์และ จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเรื่องการกำกับดูแลตนเองที่ดีด้านองค์การ เช่น การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการ ดำเนินการที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและ/หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในการปฏิบัติราชการ และด้าน การเงิน เป็นต้น และนำแผนดังกล่าวไปเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการกำกับดูแลตนเองที่ดี และ ควบคุมการบริหารจัดการภายในองค์กร

3) **ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ** ส่วนราชการต้องมีการวางระบบบริหาร ความเสี่ยงของระบบ ฐานข้อมูลและสารสนเทศ โดยต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) มีการบริหารความเสี่ยงเพื่อกำจัด ป้องกันหรือลดการเกิดความเสียหายใน รูปแบบต่างๆ โดยสามารถฟื้นฟูระบบสารสนเทศ และการสำรองและกู้คืนข้อมูลจากความเสียหาย (Back up and Recovery)

(2) มีการจัดทำแผนแก้ไขปัญหาจากสถานการณ์ความไม่แน่นอนและภัยพิบัติที่ อาจเกิดกับ ระบบสารสนเทศ (IT Contingency Plan)

(3) มีระบบรักษาความมั่นคงและปลอดภัย (Security) ของระบบฐานข้อมูล เช่น ระบบ Anti-Virus ระบบไฟฟ้าสำรอง เป็นต้น

(4) มีการกำหนดสิทธิให้ผู้ใช้ในแต่ละระดับ (Access rights)

4) **ความเสี่ยงด้านกระบวนการ** ส่วนราชการต้องมีการวางระบบบริหารความเสี่ยงของกระบวนการที่ สร้างคุณค่าเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานที่กำหนดการบริหารความเสี่ยงของกระบวนการ อาจนำ แนวคิดในการออกแบบระบบควบคุมมาใช้ได้ ซึ่งระบบการควบคุมกระบวนการมีปัจจัยสำคัญ ดังต่อไปนี้

(1) วัตถุประสงค์ของการควบคุม

(2) ความคุ้มค่าของการควบคุม

(3) ความทันการณ์ของการติดตามและบอกเหตุ

(4) ความสม่ำเสมอของกลไกการควบคุม

(5) การจูงใจผู้ปฏิบัติงาน

4.3 การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

การประเมินความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยการวิเคราะห์ การประเมิน และการจัดระดับความเสี่ยง ที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของหน่วยงานหรือขององค์กร ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน

1) การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการ ประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของแต่ละ หน่วยงานจะต้องกำหนดเกณฑ์ของหน่วยงานขึ้น ซึ่งสามารถกำหนดเกณฑ์ได้ทั้งเกณฑ์ในเชิงปริมาณและเชิง คุณภาพ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อมูลสภาพแวดล้อมในหน่วยงานและดุลยพินิจการตัดสินใจของคณะกรรมการและฝ่าย บริหารของหน่วยงาน

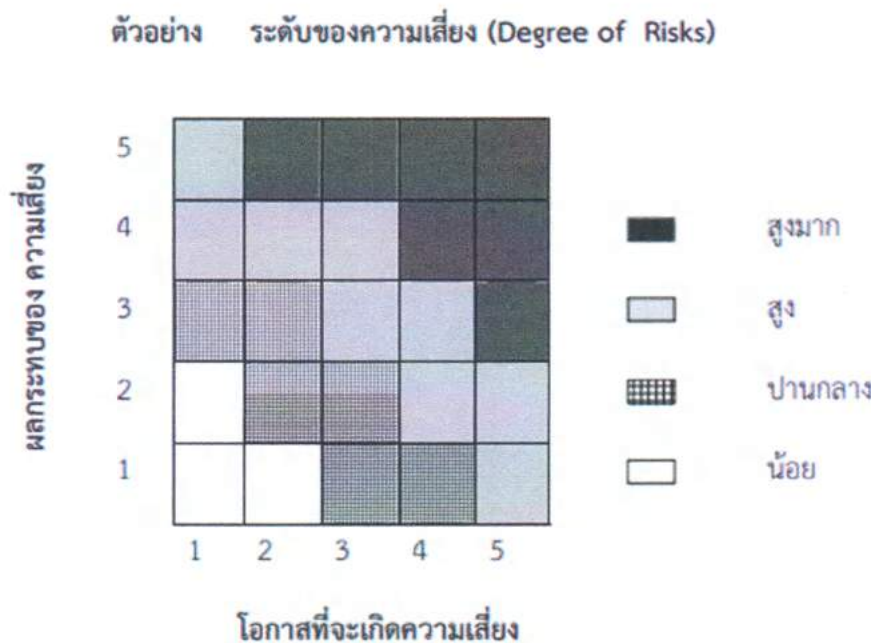
ระดับของโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) หมายถึง ความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น และมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร พิจารณาจากสถิติการเกิดความเสี่ยง ประวัติของการเกิดความเสี่ยงในอดีต ผลจากระดับการควบคุมในปัจจุบัน หรือการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงความถี่ที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสามารถกำหนดระดับของโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ สูงมาก (5) สูง (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยมาก (1) ดังตาราง

ระดับความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง (Likelihood)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	ความเสี่ยงนั้นมีโอกาสเกิดสูงมาก
4	สูง	ความเสี่ยงนั้นมีโอกาสเกิดสูง
3	ปานกลาง	ความเสี่ยงนั้นมีโอกาสการเกิดปานกลาง
2	น้อย	ความเสี่ยงนั้นมีโอกาสการเกิดน้อย
1	น้อยมาก	ความเสี่ยงมีโอกาสดังขึ้นน้อยมาก

ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) หมายถึง ผลจากเหตุการณ์ ซึ่งอาจเกิด ประการเดียวหรือหลายประการ โดยเกิดได้ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ซึ่งในที่นี้จะหมายถึงความเสียหายที่เกิดกับ องค์กร โดยพิจารณาจากระดับความรุนแรง และมูลค่าความเสียหายที่มีต่อองค์กรในกรณีที่ความเสี่ยงนั้นเกิดขึ้น สามารถแบ่งระดับของผลกระทบออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ สูงมาก (5) สูง (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อย มาก (1) ดังตาราง

ระดับความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง (Likelihood)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	ผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรมีสูงมาก
4	สูง	ผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรมีสูง
3	ปานกลาง	ผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรมีปานกลาง
2	น้อย	ผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรมีน้อย
1	น้อยมาก	ผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรมีน้อยมาก

ระดับของความเสียง (Degree of Risk) กำหนดเกณฑ์ไว้ 4 ระดับ ได้แก่ สูงมาก สูง ปานกลาง และน้อย

2) การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสียง เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสียงต่าง ๆ และประเมินระดับความรุนแรงหรือมูลค่าความเสียหาย (Impact) จากความเสียง เพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสียงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสียงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานสามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณกำลังคนหรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยคณะกรรมการผู้ประเมินของหน่วยงานควรเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญ และมีประสบการณ์ในเรื่องนั้น ๆ สำหรับเทคนิคการให้คะแนนระดับการประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยความเสียงนั้น อาจใช้คะแนนเสียงข้างมากในที่ประชุม หรือให้แต่ละคนเป็นผู้ให้คะแนนแล้วนำคะแนนนั้นมาหาค่าเฉลี่ย เป็นต้น ทั้งนี้มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

- พิจารณาโอกาส/ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ (Likelihood) ว่ามีโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดนั้นมากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

- พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสียง (Impact) ที่มีผลต่อหน่วยงาน ว่ามีระดับความรุนแรงหรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

ระดับความเสียงโดยรวม (Risk Exposure)

= ระดับของโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) x ระดับของผลกระทบ (Impact)

3) การวิเคราะห์ความเสี่ยง เมื่อหน่วยงานพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว ให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสียงต่อหน่วยงาน ว่าก่อให้เกิดระดับของความเสียงในระดับใดในตารางระดับความเสียง ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานทราบว่ามีความเสี่ยงใดเป็นความเสี่ยงสูงสุดที่ต้องบริหารจัดการก่อน

4) การจัดลำดับความเสี่ยง เมื่อได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้ว จะนำมาจัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่มีผลต่อหน่วยงาน เพื่อพิจารณากำหนดกิจกรรมการควบคุมในแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงที่สำคัญให้เหมาะสม โดยพิจารณาจากระดับของความเสี่ยงที่เกิดจาก ความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่ประเมินได้ตามตารางการวิเคราะห์ความเสี่ยง โดยจัดเรียงตามลำดับค่าจากระดับสูงมาก สูง ปานกลาง น้อย และเลือกความเสี่ยงที่มีระดับสูงมากและหรือสูง มาจัดทำแผนการบริหาร/จัดการความเสี่ยงในขั้นตอนต่อไป

4.4 การจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยง

การจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงเป็นขั้นตอนของการบริหาร/จัดการความเสี่ยง โดยนำกลยุทธ์มาตรการหรือแผนงานมาใช้ปฏิบัติในองค์กร เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง หรือลดความเสียหายของผลกระทบ ในการดำเนินงานตามแผนงาน /งาน/โครงการ/กิจกรรม ที่ยังไม่มีกิจกรรมควบคุมความเสี่ยง หรือที่มีอยู่แต่ยังไม่เพียงพอและนำมาวางแผนจัดการความเสี่ยง โดยในการวางแผนจัดการความเสี่ยงต้อง มีเป้าหมายคือ

1. ลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงนั้น
2. ลดความรุนแรงของผลกระทบจากความเสี่ยงนั้น ในกรณีที่ความเสี่ยงนั้นเกิดขึ้น
3. เปลี่ยนลักษณะของผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นของความเสี่ยงให้เป็นไปในรูปที่องค์กรหรือหน่วยงานต้องการหรือยอมรับได้

ทางเลือกหรือกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยงแบ่งได้ 4 แนวทางหลัก คือ

1) การยอมรับ (Take, Accept) หมายถึง การที่ความเสี่ยงนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใด ๆ เช่น กรณีที่มีความเสี่ยงในระดับไม่รุนแรงและไม่คุ้มค่าที่จะดำเนินการใด ๆ ให้ขออนุมัติหลักการรับความเสี่ยงไว้และไม่ดำเนินการใด ๆ

2) การควบคุม (Treat) คือ ความเสี่ยงที่ยอมรับได้แต่ต้องมีการแก้ไขเกี่ยวกับการควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบันเพื่อให้มีการควบคุมที่เพียงพอและเหมาะสม เช่น การปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานการจذبทรัพยากรเพื่อเพิ่มทักษะในการทำงานให้กับบุคลากรและการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เป็นต้น

3) การยกเลิก (Terminate) หรือหลีกเลี่ยง (Avoid) คือ ความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับ และต้องจัดการให้ความเสี่ยงนั้นไปอยู่นอกเงื่อนไขการดำเนินงาน โดยมีวิธีการจัดการความเสี่ยงในกลุ่มนี้เช่น การหยุดดำเนินงานหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงนั้น การเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน การ ลดขนาดของงานที่จะดำเนินการหรือกิจกรรมลง เป็นต้น

4) การโอนความเสี่ยง (Transfer) หรือ แบ่ง (Share) คือ ความเสี่ยงที่สามารถโอนไปให้ผู้อื่น ได้ เช่น การทำประกันภัย/ประกันทรัพย์สินกับบริษัทประกันการจ้างบุคคลภายนอกหรือการจ้างบริษัท ภายนอกมาจัดการในงานบางอย่างแทน เช่น งานรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

4.5 การรายงานและติดตามผล

หลังจากจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงและมีการดำเนินงานตามแผนแล้ว จะต้องมีการรายงานและติดตามผลเป็นระยะ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานไปอย่าง ถูกต้องและเหมาะสมโดยมีเป้าหมายในการติดตามผล คือ เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของ วิธีการจัดการความเสี่ยงรวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปและว่าบรรลุผลตาม วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงหรือไม่ โดยหน่วยงานต้องสอบถามดูว่าวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพดีให้ดำเนินการ

ต่อไป หรือวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยนและนำผลการติดตามไปรายงานให้ฝ่ายบริหารทราบ ทั้งนี้กระบวนการสอบทานหน่วยงานอาจกำหนดข้อมูลที่ต้องติดตาม หรืออาจทำ Check List การติดตาม พร้อมทั้งกำหนดความถี่ในการติดตามผล โดยสามารถติดตามผลได้ใน 2 ลักษณะ คือ

1. การติดตามผลเป็นรายครั้ง เป็นการติดตาม ตามรอบระยะเวลาที่กำหนด เช่น ทุก 3 เดือน 6 เดือน 9 เดือนหรือทุกสิ้นปี เป็นต้น

2. การติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงาน (On going Monitoring) เป็นการติดตามที่ รวมอยู่ในการดำเนินงานต่าง ๆ ตามปกติของหน่วยงาน

4.6 การประเมินมาตรการควบคุมความเสี่ยง

เป็นการประเมินกิจกรรมการควบคุมที่ควรจะมีหรือที่มีอยู่แล้ว ว่าสามารถช่วยควบคุมความเสี่ยง หรือปัจจัยเสี่ยงได้อย่างเพียงพอหรือไม่ก่อให้เกิดประสิทธิผล ตามวัตถุประสงค์ของการควบคุมเพียงใด เพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะสามารถควบคุมความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.7 การทบทวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

คณะทำงานการบริหารจัดการความเสี่ยง จะต้องทำสรุปรายงานผลและประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปีต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้มั่นใจว่าเทศบาลตำบลโนนสูง มีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสมเพียงพอถูกต้องและมีประสิทธิผล มาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยงที่ดำเนินการ สามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดทำมาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการ อยู่ในระดับที่ยอมรับได้และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมในการดำเนินงาน

4.8 การรายงานผลและการติดตาม

หลังจากการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงและมีการดำเนินการตามแผนแล้ว จะต้องมีการรายงานและติดตามผลเป็นระยะ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมีเป้าหมายในการติดตามผล คือ เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงหรือไม่ โดยหน่วยงานต้องสอบทานดูว่าวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพดีก็ให้ดำเนินการต่อไป หรือวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยน และนำผลการติดตามไปรายงานให้ฝ่ายบริหารทราบตามแบบรายงานที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้กระบวนการสอบทานอาจกำหนดข้อมูลที่ต้องติดตาม หรืออาจทำ (Check List) การติดตาม พร้อมทั้งกำหนดความถี่ในการติดตามผล โดยสามารถติดตามผลได้ใน 2 ลักษณะ คือ

1) การติดตามผลเป็นรายครั้ง (Separate Monitoring) เป็นการติดตาม ตามระยะเวลาที่กำหนด เช่น ทุก 3 เดือน 6 เดือน 9 เดือน หรือทุกสิ้นปี เป็นต้น

2) การติดตามผลระหว่างการปฏิบัติงาน (Ongoing Monitoring) เป็นการติดตามที่รวมอยู่ในการดำเนินงานต่าง ๆ ตามปกติของหน่วยงาน

บทที่ 5

แนวทาง/วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

5.1 การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง

ประธานกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาล แจ้งให้ทุกสำนัก/กอง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง ขึ้น ประกอบด้วย

1. ผู้อำนวยการสำนัก/กอง	เป็นประธานคณะกรรมการ
2. หัวหน้าฝ่าย	เป็นรองประธาน/คณะทำงาน
3. เจ้าหน้าที่ภายในสำนัก/กอง	เป็นคณะทำงาน
4. หัวหน้าฝ่ายที่ได้รับมอบหมาย	เป็นคณะทำงาน/เลขานุการ
5. เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	เป็นคณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่

- (1) จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลโนนสูงกำหนด
- (2) พิจารณาคัดเลือกโครงการเพื่อนำมาจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (3) ติดตามประเมินผลและจัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง
- (4) ทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง

5.2 การคัดเลือกโครงการในการวิเคราะห์เพื่อจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาล ได้กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกโครงการในการวิเคราะห์ความเสี่ยงให้สำนัก/กอง พิจารณาคัดเลือกโครงการในการวิเคราะห์ ดังนี้

- (1) เป็นโครงการที่บรรลุเป้าหมายภายใต้กรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ และภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาล
- (2) เป็นโครงการที่ได้รับงบประมาณจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี/หรือได้รับงบประมาณภายนอก ที่มีจำนวนสูง
- (3) เป็นโครงการที่ดำเนินการแล้วเกิดเป็นผลผลิตหรือบริการที่ส่งผลต่อผู้มีส่วนได้เสีย
- (4) เป็นโครงการที่ปรากฏในแผนพัฒนาท้องถิ่น

หลักเกณฑ์		เกณฑ์คะแนนการพิจารณา		
		1	2	3
ก	เป้าหมาย (ผลผลิตของ โครงการ)	เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ	เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
	ความสอดคล้อง กับยุทธศาสตร์	ไม่อยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์ เทศบาลโดยตรง	-	อยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์ เทศบาลโดยตรง
ข	จำนวนงบประมาณ	ได้รับงบประมาณ ไม่ต่ำกว่า 100,000 บาท แต่ไม่เกิน 299,999 บาท หรือกำหนด เอง	ได้รับงบประมาณ ไม่ต่ำกว่า 300,000 บาท แต่ไม่เกิน 499,999 บาท หรือกำหนด เอง	ได้รับงบประมาณเกิน 500,000 บาท หรือ กำหนดเอง
	งบประมาณ	ไม่ได้รับงบประมาณ	-	ได้รับงบประมาณ
ค	ผู้รับบริการ	เป็นผู้รับบริการภายใน สำนัก/กอง	เป็นผู้รับบริการภายใน เทศบาล (ระหว่างสำนัก/ กอง)	เป็นผู้รับบริการภายนอก เทศบาล (ประชาชนทั่วไป)

วิธีดำเนินการ

1. ให้คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง พิจารณาคัดเลือกโครงการ ที่ระบุในแผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย แผนการดำเนินงาน และมีผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด นำมาคัดเลือกตามแบบฟอร์มที่ 1 : แบบพิจารณาคัดเลือกโครงการ พร้อมอธิบายหลักเกณฑ์การคัดเลือกในตารางที่แนบท้ายแบบฟอร์มที่ 1

2. ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง พิจารณาแล้วเห็นว่าเกณฑ์คะแนนการพิจารณาตามที่ระบุในข้อ 1 ที่คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลกำหนด ยังไม่สามารถนำไปเป็นเกณฑ์คะแนนพิจารณาได้ เนื่องจากเห็นว่าหลักเกณฑ์ของโครงการที่รับผิดชอบมีลักษณะเฉพาะ ให้คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์คะแนนขึ้นใหม่ โดยยึดหลักการกำหนดเกณฑ์คะแนนใน 3 ระดับ เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบคะแนนเพื่อคัดเลือกโครงการได้

3. ในกรณีที่ผลการคัดเลือกโครงการมีคะแนนเท่ากัน ให้คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง พิจารณาคัดเลือกโครงการตามมติที่ประชุม และเป็นไปตามข้อกำหนด ดังนี้

3.1 ทุกสำนัก/กอง คัดเลือกโครงการ ไม่เกิน 1 โครงการต่อยุทธศาสตร์

3.2 โครงการรวมภายในสำนัก/กอง ไม่เกิน 3 โครงการต่อสำนัก/กอง

5.3 วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาล กำหนดให้ทุกสำนัก/กอง ต้องมีขั้นตอนการดำเนินการ หลักการวิเคราะห์ ประเมิน และจัดทำความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) ดังนี้

➡ ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายจะต้องมีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ของเทศบาล เพื่อให้ทราบขอบเขตการดำเนินงานในแต่ละระดับและสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้อย่างครบถ้วน

วิธีดำเนินการ ให้คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง พิจารณาระบุวัตถุประสงค์ของโครงการที่จะนำมาพิจารณาความเสี่ยง

➡ ขั้นตอนที่ 2 การระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง

การระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ร่วมกันระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง โดยต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่มีสาเหตุมาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายของเทศบาล ในการระบุปัจจัยเสี่ยงจะต้องพิจารณาว่ามีเหตุการณ์ใดของกระบวนการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความผิดพลาดเสียหายและไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด การระบุปัจจัยเสี่ยงของการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ควรเริ่มด้วยการแจกแจงกระบวนการปฏิบัติงานนั้น ๆ ที่ทำให้เกิดความผิดพลาด ความเสียหายและเสียโอกาส ปัจจัยเสี่ยงนั้นควรเป็นต้นเหตุที่แท้จริง เพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการหามาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้

2.1 สาเหตุของความเสี่ยง แบ่งได้ 2 ด้าน ดังนี้

2.1.1 ปัจจัยเสี่ยงภายนอก คือ ความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น สังคม ภาวะเศรษฐกิจ การเมือง กฎหมาย เทคโนโลยี เป็นต้น

2.1.2 ปัจจัยเสี่ยงภายใน คือ ความเสี่ยงที่ควบคุมได้โดยองค์กร เช่น ข้อบังคับภายในองค์กร วัฒนธรรมองค์กร นโยบายการบริหาร การจัดการความรู้ ความสามารถบุคลากร เป็นต้น

2.2 ประเภทความเสี่ยง แบ่งเป็น 4 ประเภท ดังนี้

2.2.1 ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากนโยบาย การบริหารแผนงาน หรือการตัดสินใจผิดพลาด ทำให้องค์กรไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในแผนการดำเนินงาน

2.2.2 ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากระบบงาน กระบวนการทำงานเทคโนโลยี รวมทั้งคนในองค์กรที่ส่งผลกระทบและทำให้องค์กรไม่บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนด

2.2.3 ความเสี่ยงด้านการเงิน หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวข้องกับการบริหารและการควบคุมทางการเงิน และงบประมาณขององค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.4 ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการฝ่าฝืนหรือไม่สามารถปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับหรือมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

วิธีการดำเนินการ

1) ให้คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง ร่วมกันนำโครงการที่ผ่านการพิจารณาคัดเลือกโครงการ นำมาจัดทำตามแบบฟอร์มที่ 2.0 : ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงในแต่ละโครงการ

2) พิจารณาระบุปัจจัยเสี่ยงทั้งภายนอกและภายในที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ ตามแบบฟอร์มที่ 2.1 : แบบวิเคราะห์การบริหารจัดการความเสี่ยง

3) พิจารณารูปประเภทความเสี่ยงของแต่ละปัจจัยเสี่ยง โดยพิจารณาตามความหมายที่ระบุไว้ในข้อ 2.2 ประเภทความเสี่ยง

๓- ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงเป็นการประเมินระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยงต่าง ๆ โดยคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาล ต้องกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินมาตรฐานเพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบความเสี่ยง และดำเนินการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง ดังนี้

3.1 การกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง ระดับความรุนแรงของผลกระทบ โดยคณะกรรมการ บริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลกำหนดหลักเกณฑ์ของเทศบาลขึ้น ซึ่งสามารถกำหนดหลักเกณฑ์ในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ทั้งนี้ ในเชิงปริมาณเหมาะสมสำหรับสำนัก/กอง ที่มีข้อมูลตัวเลขหรือจำนวนเงินมาใช้ในการวิเคราะห์อย่างพอเพียง และในเชิงคุณภาพเหมาะสมสำหรับสำนัก/กอง มีข้อมูลเชิงพรรณนา ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้ ซึ่งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาล ได้กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

1. ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ (Likelihood) กำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ (เชิงปริมาณ)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	คำอธิบาย
5	สูงมาก	5 ครั้ง/ปี
4	สูง	4 ครั้ง/ปี
3	ปานกลาง	3 ครั้ง/ปี
2	น้อย	2 ครั้ง/ปี
1	น้อยมาก	1 ครั้ง/ปี

2. ระดับความรุนแรงของผลกระทบความเสี่ยง (IMPACT)

2.1 กรณีความรุนแรงที่ส่งผลกระทบด้านกลยุทธ์

ระดับความรุนแรงผลกระทบของความเสี่ยง		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรในระดับสูงมาก
4	สูง	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรในระดับสูง
3	ปานกลาง	มีผลกระทบต่อเป้าหมายบางอย่างขององค์กรบ้าง
2	น้อย	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรเล็กน้อย
1	น้อยมาก	แทบไม่มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรเลย

2.2 กรณีความรุนแรงที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน

ระดับความรุนแรงผลกระทบของความเสี่ยง		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีผลกระทบต่อกระบวนการและการทำงานรุนแรงมาก
4	สูง	มีผลกระทบต่อกระบวนการและการทำงานขั้นรุนแรง
3	ปานกลาง	มีการชะงักอย่างมีนัยสำคัญต่อการทำงาน
2	น้อย	มีผลกระทบเล็กน้อยต่อการทำงาน
1	น้อยมาก	ไม่มีการชะงักของกระบวนการทำงาน

2.3 กรณีความรุนแรงที่ส่งผลกระทบด้านการเงิน

2.3.1 กรณีความรุนแรงที่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้

ระดับความรุนแรงผลกระทบของความเสี่ยง		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มากกว่า 100,001 บาทขึ้นไป
4	สูง	มากกว่า 50,001 บาท แต่ไม่เกิน 100,000 บาท
3	ปานกลาง	มากกว่า 10,001 บาท แต่ไม่เกิน 50,000 บาท
2	น้อย	มากกว่า 5,001 บาท แต่ไม่เกิน 10,000 บาท
1	น้อยมาก	ไม่เกิน 5,000 บาท

2.3.2 กรณีความรุนแรงที่ไม่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้

ระดับความรุนแรงผลกระทบของความเสี่ยง		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินอย่างมหันต์ มีการบาดเจ็บถึงชีวิต
4	สูง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นพักงาน
3	ปานกลาง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นหยุดงาน
2	น้อย	มีการสูญเสียทรัพย์สินพอสมควร มีการบาดเจ็บรุนแรง
1	น้อยมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินเล็กน้อย ไม่มีการบาดเจ็บรุนแรง

2.4 กรณีความรุนแรงที่ส่งผลกระทบด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ

ระดับความรุนแรงผลกระทบของความเสี่ยง		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรในระดับสูงมาก
4	สูง	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรในระดับสูง
3	ปานกลาง	มีผลกระทบต่อเป้าหมายบางอย่างขององค์กรบ้าง
2	น้อย	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรเล็กน้อย
1	น้อยมาก	แทบไม่มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรเลย

3.2 การกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงต่าง ๆ และประเมินระดับความรุนแรงหรือมูลค่าความเสียหายจากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานสามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้อง ดังนี้

(1) พิจารณาโอกาส/ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ว่ามีโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดมากน้อยเพียงใดตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

(2) พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง ที่มีผลต่อหน่วยงานว่ามีระดับความรุนแรงหรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานกำหนด

3.3 การวิเคราะห์ความเสี่ยง เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ ที่จะเกิดเหตุการณ์และความรุนแรงของผลกระทบแล้วของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้วให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงว่าอยู่ระดับใด

3.4 การจัดลำดับความเสี่ยง เมื่อได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้ว นำมาจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงเพื่อพิจารณากำหนดกิจกรรมควบคุมในแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงที่สำคัญและเหมาะสม โดยพิจารณาจากระดับความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงที่ประเมินได้ตามตารางประเมินความเสี่ยง โดยการจัดลำดับ 4 ลำดับ สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ และเลือกความเสี่ยงที่มีระดับสูงมากและสูง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในขั้นต่อไป ในการประเมินความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนด แผนภูมิความเสี่ยงที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบที่เกิดขึ้น และขอบเขตของระดับ ความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ}$$

โดยใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับคะแนน ความเสี่ยง	จัดระดับความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง	โซนสี
1 – 5	ต่ำ	หลีกเลี่ยงหรือกำจัดความเสี่ยง	เขียว
6 – 9	ปานกลาง	ยอมรับความเสี่ยง (มีมาตรการติดตาม)	เหลือง
10 – 15	สูง	ควบคุมความเสี่ยง (มีแผนควบคุมความเสี่ยง)	ส้ม
16 – 25	สูงมาก	ถ่ายโอนความเสี่ยง	แดง

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)
การวัดระดับความเสี่ยง

วิธีดำเนินการ

1. ให้คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง ประเมินความเสี่ยงในแต่ละปัจจัยลงในแบบฟอร์มที่ 2.2 : แบบประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงและกลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยง

2. พิจารณาประเมินโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงต่าง ๆ และประเมินระดับความรุนแรง จากปัจจัยผลการวิเคราะห์ในแบบฟอร์มที่ 2.3 : ตารางระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ และตารางระดับความรุนแรงของผลกระทบ ให้ครบถ้วนทุกปัจจัยเสี่ยง โดยพิจารณาเกณฑ์ประเมินมาตรฐานที่คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงกำหนด (ระบุในข้อ 3.1 การกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน)

แบบฟอร์มที่ 2.2 : แบบประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงและกลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยง
แบบฟอร์มที่ 2.3 : ตารางระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ และตารางระดับความรุนแรงของผลกระทบ

3. ในกรณีที่คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง พิจารณาแล้วเห็นว่าเกณฑ์การประเมินมาตรฐานตามที่ระบุในข้อ 3.1 ที่คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลกำหนด ยังไม่สามารถไปเป็นเกณฑ์เพื่อประเมินความเสี่ยงได้ เนื่องจากเห็นว่าความเสี่ยงหรือปัจจัยของโครงการที่รับผิดชอบมีลักษณะเฉพาะและไม่สามารถนำเกณฑ์การประเมินมาตรฐานไปประเมินได้ ให้คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ขึ้นใหม่ โดยยึดหลักการกำหนดเกณฑ์ประเมินใน 5 ระดับ ตามเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อให้สามารถนำไปเทียบเคียงในการจัดอันดับความเสี่ยงในภาพรวมของเทศบาลได้ รวมถึงการกำหนดแนวทางการตอบสนองความเสี่ยงต่อไป

➡ **ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง**

การกำหนดแนวทางการตอบสนองความเสี่ยงมุ่งเน้นให้องค์กรสามารถบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยการกำหนดแนวทางการตอบสนองความเสี่ยงสามารถทำได้หลายวิธี และสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้รับผิดชอบ เพื่อลดระดับผลกระทบความเสี่ยง แบ่งได้ 4 แนวทาง ดังนี้

1. **หลีกเลี่ยงความเสี่ยงหรือกำจัดความเสี่ยง** คือ ความเสี่ยงที่มีค่าโอกาสและผลกระทบอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งหน่วยงานสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้

2. **ยอมรับความเสี่ยง (มีมาตรการติดตาม)** คือ ความเสี่ยงที่มีโอกาสและผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง เป็นความเสี่ยงที่มีต้นทุนในการจัดการความเสี่ยงสูงกว่าประโยชน์ที่จะได้รับจึงต้องยอมรับความเสี่ยงและหามาตรการติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อรองรับผลที่จะเกิดขึ้น

3. **ควบคุมความเสี่ยง (มีแผนควบคุมความเสี่ยง)** คือ ความเสี่ยงที่มีค่าโอกาสและผลกระทบ อยู่ในระดับสูง และจำเป็นต้องกำหนดแผนในการควบคุมความเสี่ยงเพื่อลดหรือควบคุมความเสี่ยงให้ลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

4. **การถ่ายโอนความเสี่ยง** คือ ความเสี่ยงที่มีค่าโอกาสและผลกระทบอยู่ในระดับสูงมากจนหน่วยงานไม่สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้จึงยกภารกิจนั้น ๆ ให้หน่วยงานอื่นบริหารจัดการแทน

วิธีดำเนินการ

ให้คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง กำหนดแนวทางการตอบสนองความเสี่ยงลงในแบบฟอร์มที่ 2.2 : แบบประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงและกลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยง

➡ **ขั้นตอนที่ 5 การกำหนดกิจกรรมควบคุม**

คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง ระบุแนวทางการตอบสนองความเสี่ยงในแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว ให้คณะทำงานกำหนดกิจกรรมเพื่อควบคุมหรือลดความเสี่ยงที่อยู่ระดับสูงและสูงมาก ให้ลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และสามารถปฏิบัติได้จริง รวมทั้งพิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่ต้องใช้ในการดำเนินมาตรการและแผนปฏิบัติการเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่จะได้รับ

วิธีดำเนินการ

ให้คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง พิจารณากำหนดกิจกรรมในการรองรับความเสี่ยงต่าง ๆ พร้อมกับแนวทางการตอบสนองความเสี่ยง โดยระบุลงในแบบฟอร์มที่ 2.4 : การกำหนดมาตรการ/กิจกรรมควบคุมความเสี่ยง

➡ **ขั้นตอนที่ 6 กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง**

คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง จัดทำแผนปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง ตามรูปแบบที่กำหนด แล้วจัดส่งข้อมูลให้กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ เพื่อทำการประมวลข้อมูลและจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงเสนอคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลโนนสูง เพื่อพิจารณาต่อไป

วิธีดำเนินการ

คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง นำผลการประเมินความเสี่ยง จากแบบฟอร์มที่ 2.4 : การกำหนดมาตรการ/กิจกรรมควบคุมความเสี่ยง ที่ต้องใช้กลยุทธ์ควบคุมความเสี่ยง และการถ่ายโอนความเสี่ยง นำมาระบุระยะเวลา งบประมาณ ผลผลิต/ผลลัพธ์ และผู้รับผิดชอบ ในแบบฟอร์มที่ 2.5 : แผนการจัดการความเสี่ยง ให้ครบถ้วนแล้วส่งผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงของหน่วยงาน ตั้งแต่แบบฟอร์มที่ 1 ถึงแบบฟอร์มที่ 2.5 ส่งให้กองยุทธศาสตร์และงบประมาณภายในระยะเวลาที่กำหนด

➡ **ขั้นตอนที่ 7 ติดตามผลและเฝ้าระวังความเสี่ยงต่าง ๆ**

เมื่อทุกสำนัก/กอง ได้ดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงไปเรียบร้อยแล้ว จะต้องรายงานผลการดำเนินงานรอบ 12 เดือน พร้อมทั้งนำมาวิเคราะห์และสรุปผล รวมถึงระบุปัญหาและอุปสรรคเพื่อนำไปแก้ไขปรับปรุงในปีงบประมาณถัดไป แล้วเสนอต่อคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาล เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือข้อเสนอแนะและนำเสนอนายกเทศมนตรีเพื่อโปรดทราบต่อไป

วิธีดำเนินการ

คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง นำข้อมูลในแบบฟอร์มที่ 2.5 : แผนการจัดการความเสี่ยง มาดำเนินการติดตามรายงานผล ในแบบฟอร์มที่ 2.6 การติดตามและเฝ้าระวังความเสี่ยง โดยอธิบายผลผลิตหรือผลลัพธ์ที่ได้จากการติดตามและเฝ้าระวังความเสี่ยง แล้วจัดส่งข้อมูลให้ฝ่ายเลขาคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลโนนสูง (กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ) เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลโนนสูง

5.4 แผนผังแสดงกระบวนการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

ภาคผนวก

1

แบบฟอร์มการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

แบบฟอร์มที่ 1 : แบบพิจารณาคัดเลือกโครงการ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ.....

ลำดับ	โครงการ	คะแนน			
		เป้าหมาย (ก)	งบประมาณ (ข)	ผู้รับบริการ (ค)	รวม (กxขxค) = ง

หมายเหตุ : ผลการคัดเลือก

1. ทุกสำนัก/กอง คัดเลือกโครงการ ไม่เกิน 1 โครงการต่อยุทธศาสตร์
2. โครงการรวมภายในสำนัก/กอง ไม่เกิน 3 โครงการต่อสำนัก/กอง

หลักเกณฑ์การคัดเลือกโครงการ

1. เป็นโครงการที่บรรลุเป้าหมายภายใต้กรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
2. เป็นโครงการที่ได้รับงบประมาณสูงจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี/หรือได้รับงบประมาณภายนอก
3. เป็นโครงการที่ดำเนินการแล้วเกิดเป็นผลผลิตหรือบริการที่ส่งผลต่อผู้มีส่วนได้เสีย
4. เป็นโครงการที่ปรากฏในแผนพัฒนาท้องถิ่น

หลักเกณฑ์		เกณฑ์คะแนนการพิจารณา		
		1	2	3
ก				
ข				
ค				

แบบฟอร์มที่ 2.0 : ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงในแต่ละโครงการ

การกำหนดหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงของโครงการ

ประเด็นยุทธศาสตร์.....

โครงการ.....

เป้าหมาย.....

.....

วัตถุประสงค์

1.

2.

3.

งบประมาณ..... บาท

หน่วยงานที่รับผิดชอบ.....

ผู้รับผิดชอบโครงการ.....

แบบฟอร์มที่ 2.1 : แบบวิเคราะห์การบริหารจัดการความเสี่ยง

ยุทธศาสตร์.....

ลำดับ..... โครงการ.....

หน่วยงานที่รับผิดชอบ.....

ลำดับ	ปัจจัยเสี่ยง	ความเสี่ยงด้าน			
		กลยุทธ์	การดำเนินงาน	การเงิน	กฎหมาย/ระเบียบ
ปัจจัยภายใน					
ปัจจัยภายนอก					

แบบฟอร์มที่ 2.2 : แบบประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงและกลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยง

ประเด็นยุทธศาสตร์.....

โครงการ/กิจกรรม.....

ผู้รับผิดชอบ.....

ประเภทความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง					กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยง
		โอกาส	ผลกระทบ	คะแนน	ระดับประเมิน	ค่าคะแนนที่ยอมรับได้	
1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (S)							☐ กำจัดความเสี่ยง ☐ ยอมรับความเสี่ยง ☐ ควบคุมความเสี่ยง ☐ ถ่ายโอนความเสี่ยง
2. ความเสี่ยงด้านการดำเนินการ (O)							☐ กำจัดความเสี่ยง ☐ ยอมรับความเสี่ยง ☐ ควบคุมความเสี่ยง ☐ ถ่ายโอนความเสี่ยง
3. ความเสี่ยงด้านการเงิน (F)							☐ กำจัดความเสี่ยง ☐ ยอมรับความเสี่ยง ☐ ควบคุมความเสี่ยง ☐ ถ่ายโอนความเสี่ยง
4. ความเสี่ยงด้านปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ (C)							☐ กำจัดความเสี่ยง ☐ ยอมรับความเสี่ยง ☐ ควบคุมความเสี่ยง ☐ ถ่ายโอนความเสี่ยง

แบบฟอร์มที่ 2.3 : ตารางระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ และตารางระดับความรุนแรงของผลกระทบ

โครงการ/กิจกรรม.....

หน่วยงานที่รับผิดชอบ.....

ประเภทความเสี่ยง..... ปัจจัยเสี่ยง.....

1. ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ กำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	คำอธิบาย
1	น้อยมาก	
2	น้อย	
3	ปานกลาง	
4	สูง	
5	สูงมาก	

2. ระดับความรุนแรงผลกระทบของความเสี่ยง กำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความรุนแรงผลกระทบของความเสี่ยง		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	คำอธิบาย
1	สูงมาก	
2	สูง	
3	ปานกลาง	
4	น้อย	
5	น้อยมาก	

3. การประเมินความเสี่ยง (วงกลมล้อมรอบคะแนนที่ประเมินได้)

ผลกระทบของความเสี่ยง	5	5	10	15	20	25
	4	4	8	12	16	20
	3	3	6	9	12	15
	2	2	4	6	8	10
	1	1	2	3	4	5
		1	2	3	4	5

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง

การประเมิน	โอกาส	ผลกระทบ	ผลที่ได้
ระดับความเสี่ยง			
ระดับที่ยอมรับได้			

แบบฟอร์มที่ 2.4 : การกำหนดมาตรการ/กิจกรรมควบคุมความเสี่ยง

ประเด็นยุทธศาสตร์.....

โครงการ/กิจกรรม.....

หน่วยงานที่รับผิดชอบ.....

ประเภทความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยง	มาตรการ/กิจกรรมควบคุมความเสี่ยง	ประมาณการงบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ

แบบฟอร์มที่ 2.5 : แผนการจัดการความเสี่ยง

ประเด็นยุทธศาสตร์.....

โครงการ/กิจกรรม.....

หน่วยงานที่รับผิดชอบ.....

ความเสี่ยง			มาตรการ/กิจกรรม ควบคุมความเสี่ยง	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
ประเภท ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	ค่าคะแนนและ ระดับประเมิน					

แบบฟอร์มที่ 2.6 : การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงและเฝ้าระวังความเสี่ยง

ประเด็นยุทธศาสตร์.....

โครงการ/กิจกรรม.....

ตัวชี้วัด/เป้าหมายโครงการ.....

หน่วยงานที่รับผิดชอบ.....

ความเสี่ยง			มาตรการ/กิจกรรม ควบคุมความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	ผลผลิต/ผลลัพธ์ ตามตัวชี้วัด	สถานะ การดำเนินการ
ประเภท ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	ค่าคะแนนและ ระดับประเมิน					
							☐ ดำเนินการแล้ว ☐ อยู่ระหว่าง ดำเนินการ

แนวทางการแก้ไข/ปรับปรุงต่อปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการดำเนินการ

ปัญหาและอุปสรรค	
แนวทางการแก้ไข/ปรับปรุง	

หมายเหตุ : แนวทางการแก้ไข/ปรับปรุง ต่อปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการดำเนินการ

- ระบุปัญหาและอุปสรรคในระหว่างการดำเนินการในกรณีที่ทำให้การดำเนินการไม่เป็นไปตามเป้าหมายหรือแผนงาน หรือมีปัญหาลักษณะใด ๆ ในระหว่างการดำเนินการ เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการดำเนินการในอนาคต
- ระบุแนวทางการแก้ไข/ปรับปรุงโดยภายหลังจากได้มีการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในระหว่างการดำเนินการแล้ว ซึ่งอาจทำให้ผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย หรือต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนงานใหม่

การประเมินระดับความเสี่ยงที่เหลืออยู่

โครงการ/กิจกรรม	ประเภทความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	ระดับความเสี่ยงก่อนจัดการ			ระดับความเสี่ยงที่เหลืออยู่		
			โอกาส	ผลกระทบ	ค่าคะแนนและระดับความเสี่ยง	โอกาส	ผลกระทบ	ค่าคะแนนและระดับความเสี่ยง

ผู้รับผิดชอบโครงการ.....

วันที่รายงาน.....

หมายเหตุ : การประเมินระดับความเสี่ยงที่เหลืออยู่

ประเมินระดับความเสี่ยงที่เหลืออยู่ของแต่ละปัจจัยตามเวลาที่รายงานผลโดยระดับความเสี่ยงอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับ การดำเนินการจัดการจัดการตามมาตรการจัดการความเสี่ยง ที่จัดการไปแล้ว หรืออยู่ระหว่างการจัดการ หรือขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของปัจจัยเสี่ยงที่มีการเปลี่ยนแปลง ณ ปัจจุบันที่รายงานผล ซึ่งการประเมินระดับความเสี่ยงที่เหลืออยู่จะแสดงให้เห็นการเปรียบเทียบระดับความเสี่ยงก่อนการจัดการ และภายหลังจากการจัดการว่าการเปลี่ยนแปลงอย่างไร

ภาคผนวก

2

ตัวอย่างการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ตัวอย่าง

คำสั่งเทศบาลตำบลโนนสูง

ที่ /๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของ (สำนัก/กอง).....

.....

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ตามหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค ๐๔๐๙.๑/ว๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

จึงขอแต่งตั้งคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงของ (สำนัก/กอง).....

ประกอบด้วย

๑. ผู้อำนวยการสำนัก/กอง	ประธานคณะทำงาน
๒. หัวหน้าฝ่าย.....	รองประธานคณะทำงาน
๓.	คณะทำงาน
๔.	คณะทำงาน
๕.	คณะทำงาน
๖.	คณะทำงาน
๗. หัวหน้าฝ่าย.....	คณะทำงาน/เลขานุการ
๘.	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ
๙.	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๐.	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ ดังนี้

(๑) จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง.....
ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงเทศบาลตำบลโนนสูงกำหนด

(๒) พิจารณาคัดเลือกโครงการเพื่อนำมาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

(๓) ติดตามประเมินผลและจัดทำรายงานผลตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของ

สำนัก/กอง

(๔) ทบทวนแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง.....

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป สั่ง ณ วันที่ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖

(ลงชื่อ).....

นายกเทศมนตรีตำบลโนนสูง

(ตัวอย่าง) แบบวิเคราะห์การบริหารจัดการความเสี่ยง

ลำดับ	ปัจจัยเสี่ยง	ความเสี่ยงด้าน			
		กลยุทธ์	การดำเนินงาน	การเงิน	กฎหมาย/ระเบียบ
1.	ปัจจัยภายนอก				
	1.1 ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกองค์กร	✓			
	(1) ความร่วมมือและผู้มีส่วนได้เสียภายนอกองค์กร	✓			
	(2) ประชาชนส่วนใหญ่ขาดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารและองค์ความรู้ของเทศบาล	✓			
	(3) ผู้ปฏิบัติงานของหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องไม่ศึกษาระเบียบวิธีการดำเนินงานก่อนเข้าปฏิบัติงาน	✓			
	1.2 ด้านการเมือง กฎหมาย และนโยบาย				
	(1) การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและนโยบายรัฐบาล	✓			
	(2) การแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง	✓			
	1.3 สภาพเศรษฐกิจ				
	(1) ปัญหาการว่างงาน	✓			
	(2) สภาพเศรษฐกิจภายในเขตเทศบาลตกต่ำ	✓			
	1.4 สภาพแวดล้อม				
	(1) สภาพอากาศมีความแปรปรวน	✓			
	(2) ปัญหามลพิษทางน้ำ อากาศ	✓			
	(3) ปัญหาขยะ	✓			
	1.5 สภาพสังคม				
	(1) ความเชื่อทางศาสนา วัฒนธรรม และวิถีชีวิต ทำให้ภาคประชาชนขาดความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาและมีส่วนร่วมดำเนินการ	✓			
	(2) สถานการณ์ปัญหาที่มีความซับซ้อนนำไปสู่ภาคปฏิบัติไม่สามารถตอบสนองความต้องการของภาคประชาชนในพื้นที่ได้อย่างครบถ้วน	✓			
	1.6 เทคโนโลยี				
	(1) เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทำให้เทคโนโลยีองค์กรล้าสมัยอย่างรวดเร็ว		✓		
	(2) การเข้าถึง การเปลี่ยนแปลงข้อมูล โดยไม่ได้รับอนุญาต		✓		

(ตัวอย่าง) แบบวิเคราะห์การบริหารจัดการความเสี่ยง (ต่อ)

ลำดับ	ปัจจัยเสี่ยง	ความเสี่ยงด้าน			
		กลยุทธ์	การดำเนินงาน	การเงิน	กฎหมาย/ระเบียบ
1.	ปัจจัยภายใน				
	2.1 โครงสร้าง กลยุทธ์ และการวางแผนองค์กร	✓			
	(1) ขาดการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการวางแผน	✓			
	(2) การจัดทำแผนขาดความชัดเจนไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้	✓			
	(3) แผนงาน/โครงการ ไม่สอดคล้องกับนโยบายขององค์กร เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงนโยบาย	✓			
	(4) แผนงานและโครงการไม่ตอบสนองกับความต้องการของ ผู้รับบริการอย่างแท้จริง	✓			
	(5) การกำหนดกลยุทธ์และนโยบายขององค์กรไม่ครอบคลุมทำให้ ไม่ทราบปัญหาและความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ เสีย	✓			
	(6) ผู้รับผิดชอบโครงการยังขาดทักษะที่จำเป็นในการสรุปและ ประเมินผลการดำเนินการ		✓		
	(7) การดำเนินงานไม่สำเร็จตามแผนที่กำหนด		✓		
	2.2 ระบบและกระบวนการทำงาน				
	2.2.1 ระบบการทำงาน				
	(1) การปฏิบัติงานไม่ดำเนินการตามขั้นตอน		✓		
	(2) ไม่มีคู่มือเป็นกรอบในการดำเนินงาน		✓		
	(3) มีขั้นตอนการปฏิบัติงานมากเกินไป ไม่ลดขั้นตอน การปฏิบัติงาน		✓		
	(4) การประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในขาดความคล่องตัว		✓		
	(5) วิธีการดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพ ไม่เพียงพอ		✓		
	(6) ได้รับผลการดำเนินงานล่าช้า ไม่ตรงกำหนดเวลา		✓		
	(7) ไม่มีการชี้แจงแนวทางการปฏิบัติให้แก่ผู้เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ		✓		
	2.2.2 การบริหารงบประมาณ งานพัสดุ และการเบิกจ่าย	✓			
	(1) ได้ผู้รับจ้างที่ไม่มีศักยภาพตรงตามความต้องการ		✓		
	(2) การจัดซื้อจัดจ้างล่าช้ากว่ากำหนด		✓		
	(3) มีการเลือกปฏิบัติต่อผู้ยื่นซอง		✓		
	(4) ไม่ดำเนินการตามระเบียบพัสดุ				✓
	(5) ขาดการบริหารสัญญาที่ดี		✓		

(ตัวอย่าง) แบบวิเคราะห์การบริหารจัดการความเสี่ยง (ต่อ)

ลำดับ	ปัจจัยเสี่ยง	ความเสี่ยงด้าน			
		กลยุทธ์	การดำเนินงาน	การเงิน	กฎหมาย/ระเบียบ
	(6) ไม่มีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้รับจ้างให้ถี่ถ้วน		✓		
	(7) การเบิกจ่ายงบประมาณไม่ทันในปีงบประมาณ			✓	
	(8) ได้รับงบประมาณไม่เพียงพอ			✓	
	(9) การใช้จ่ายผิดประเภท/วัตถุประสงค์			✓	
	(10) ความผิดพลาดในการอนุมัติวงเงินเกินอำนาจ			✓	
	(11) ขาดความร่วมมือจากหน่วยงานในการจัดส่งรายงานใช้จ่ายงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ		✓		
	(12) ทรัพย์สินของทางราชการสูญหาย ไม่ตรวจสอบทรัพย์สินประจำปี			✓	
	(13) งบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินโครงการ			✓	
	(14) การพิจารณาวงเงินไม่สอดคล้องกับการดำเนินโครงการ			✓	
	2.2.3 ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน				
	(1) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในการปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร		✓		
	(2) การเชื่อมโยงระบบเครือข่ายขาดประสิทธิภาพ		✓		
	(3) ระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายไม่สามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง		✓		
	(4) ขาดการกำกับ ควบคุม การนำซอฟต์แวร์มาใช้ และไม่มีลิขสิทธิ์		✓		
	(5) ความชำรุดของเครื่องมือต่าง ๆ		✓		
	(6) ไม่มีการชี้แจงแนวทางปฏิบัติให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทราบและให้ความร่วมมืออย่างเพียงพอ		✓		
	(7) การกระทำผิดตามพระราชบัญญัติการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์โดยไม่เจตนา				✓
	2.2.4 ความปลอดภัยในการทำงาน				
	(1) การปฏิบัติงานในพื้นที่เสี่ยงภัย		✓		
	(2) ขาดความเข้มงวดในการรักษาความปลอดภัยของอาคารและสถานที่		✓		

(ตัวอย่าง) แบบวิเคราะห์การบริหารจัดการความเสี่ยง (ต่อ)

ลำดับ	ปัจจัยเสี่ยง	ความเสี่ยงด้าน			
		กลยุทธ์	การดำเนินงาน	การเงิน	กฎหมาย/ระเบียบ
	2.3 รูปแบบในการบริหารและการดำเนินงาน				
	(1) ขาดการมอบหมายผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน		✓		
	(2) มีการเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบการแปลงนโยบายและ แนวทางแผนปฏิบัติงาน		✓		
	(3) การตอบสนองต่อการพัฒนาระบบราชการยังไม่มุ่งเน้นในเชิง ผลสัมฤทธิ์อย่างแท้จริง		✓		
	(4) ขาดการมีส่วนร่วมจากผู้บริหารระดับกลางอย่างเพียงพอ		✓		
	(5) ขาดความชัดเจนในแนวทางการดำเนินงาน		✓		
	(6) ผู้บริหารเป็นคณะกรรมการบางส่วนไม่ได้เข้าประชุมด้วยตนเอง				
	(7) การทำงานขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน				
	2.4 บุคลากรขององค์กร				
	(1) บุคลากรขาดแรงจูงใจในการทำงาน ไม่มีขวัญกำลังใจ		✓		
	(2) บุคลากรขาดการพัฒนาตนเอง ไม่มีประสบการณ์		✓		
	(3) การตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการบางแห่งล่าช้า เนื่องจากบุคลากรไม่เพียงพอ	✓			
	(4) ผู้ปฏิบัติงานไม่ดำเนินการตามคู่มือการปฏิบัติงานและขาดการ ควบคุมกำกับดูแลจากผู้รับผิดชอบ		✓		
	(5) บุคลากรขาดความเข้าใจในวัตถุประสงค์แนวทางการดำเนินงาน		✓		
	(6) ผู้รับผิดชอบไม่มีการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของ รายงานผลการปฏิบัติงาน		✓		
	(7) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแทน ไม่มีความชำนาญในการตรวจสอบ เอกสาร		✓		
	(8) เจ้าหน้าที่สรุปเรื่องเสนอผู้มีอำนาจสั่งการล่าช้า		✓		
	(9) เจ้าหน้าที่ขาดความรู้เกี่ยวกับงาน/โครงการ ที่นำมาคัดเลือกเพื่อ บรรจุในงบประมาณ		✓		
	(10) ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ				✓

(ตัวอย่าง) แบบวิเคราะห์การบริหารจัดการความเสี่ยง (ต่อ)

ลำดับ	ปัจจัยเสี่ยง	ความเสี่ยงด้าน			
		กลยุทธ์	การดำเนินงาน	การเงิน	กฎหมาย/ระเบียบ
	2.5 การจัดการความรู้ ความสามารถ และทักษะขององค์กร				
	(1) ผลงานวิจัยไม่ได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม		✓		
	(2) ขาดการถ่ายทอดความรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติงานด้วยกัน		✓		
	(3) บุคลากรแต่ละระดับขาดทักษะความรู้ประสบการณ์		✓		
	(4) การกำหนดหลักสูตรการฝึกอบรมไม่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนา		✓		
	(5) กระบวนการวิจัยใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานนานหรือเร็วเกินไป ทำให้ไม่สามารถตอบสนองหรือแก้ไขปัญหาได้ทันเวลาที่		✓		
	(6) ไม่มีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนในการติดตามประเมินผลการวิจัย		✓		
	(7) ขาดระบบการสื่อสารถ่ายทอดแลกเปลี่ยนให้ทั่วทั้งองค์กร		✓		
	2.6 ค่านิยมและทัศนคติของสมาชิกในองค์กร				
	(1) ขาดจิตสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ตนเอง		✓		
	(2) ไม่ให้ความร่วมมือในการทำงานระหว่างหน่วยงาน		✓		
	(3) เพิกเฉยต่อปัญหาองค์กร เนื่องจากคิดว่าไม่ใช่ความรับผิดชอบของตนเอง		✓		

ตัวอย่างแบบฟอร์มที่ 1 : แบบพิจารณาคัดเลือกโครงการ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักปลัดเทศบาล

ลำดับ	โครงการ	คะแนน			
		เป้าหมาย (ก)	งบประมาณ (ข)	ผู้รับบริการ (ค)	รวม (กxขxค) = (ง)
1	โครงการจัดชุดเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์อุทกภัย 24 ชั่วโมง	3	3	3	27
2	โครงการสัมมนาข้าราชการใหม่	3	2	2	12
3	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบให้บริการประชาชน	1	3	3	9
4	โครงการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิต	1	1	3	3
5	โครงการจัดซื้อครุภัณฑ์สำนักงาน	1	3	1	3

หมายเหตุ : ผลการคัดเลือก

1. ทุกสำนัก/กอง คัดเลือกโครงการ ไม่เกิน 1 โครงการต่อยุทธศาสตร์
2. โครงการรวมภายในสำนัก/กอง ไม่เกิน 3 โครงการต่อสำนัก/กอง

หลักเกณฑ์การคัดเลือกโครงการ

1. เป็นโครงการที่บรรลุเป้าหมายภายใต้กรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
2. เป็นโครงการที่ได้รับงบประมาณสูงจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือได้รับงบประมาณภายนอก
3. เป็นโครงการที่ดำเนินการแล้วเกิดเป็นผลผลิตหรือบริการที่ส่งผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสีย
4. เป็นโครงการที่ปรากฏในแผนพัฒนาท้องถิ่น

ทั้งนี้ สำนัก/กอง.....ได้ใช้หลักเกณฑ์คะแนนการพิจารณา ดังนี้

หลักเกณฑ์		เกณฑ์คะแนนการพิจารณา		
		1	2	3
ก	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ	เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
ข	จำนวนงบประมาณ	ได้รับงบประมาณ ไม่ต่ำกว่า 500,000 บาท แต่ไม่เกิน 749,999 บาท	ได้รับงบประมาณ ไม่ต่ำกว่า 750,000 บาท แต่ไม่เกิน 999,999 บาท	ได้รับงบประมาณเกิน 1,000,000 บาท
ค	ผู้รับบริการ	เป็นผู้รับบริการภายใน สำนัก/กอง	เป็นผู้รับบริการภายใน เทศบาล (ระหว่างสำนัก/กอง)	เป็นผู้รับบริการ ภายนอกเทศบาล (ประชาชนทั่วไป)

ตัวอย่างแบบฟอร์มที่ 2.0 : ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงในแต่ละโครงการ

การกำหนดหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงของโครงการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีสุขภาวะที่ดี มีรายได้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี

โครงการ : จัดชุดผ้าระวางและติดตามสถานการณ์ฉุกเฉิน 24 ชั่วโมง

เป้าหมาย : เมืองที่มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการเป็นเมืองน่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีการดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อให้ผู้ประสบภัยได้รับการช่วยเหลืออย่างรวดเร็วและเป็นธรรม
2. เพื่อให้มีการรวบรวมข้อมูลช่วยเหลือผู้ประสบภัยซึ่งเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ถูกต้อง ครบถ้วน และทันต่อเหตุการณ์
3. เพื่อสร้างความเข้าใจในการทำงานและการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์

งบประมาณ : 1,000,000 บาท

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ผู้รับผิดชอบ : นายปกป้อง บรรเทา

ตัวอย่างแบบฟอร์มที่ 2.1 : แบบวิเคราะห์การบริหารจัดการความเสี่ยง

ยุทธศาสตร์ : การพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความสุขที่ดี มีรายได้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี

ลำดับที่ 1 โครงการ : จัดชุดเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ฉุกเฉิน 24 ชั่วโมง

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ลำดับ	ปัจจัยเสี่ยง	ความเสี่ยงด้าน			
		กลยุทธ์	การดำเนินงาน	การเงิน	กฎหมาย/ระเบียบ
ปัจจัยภายใน					
1	บุคลากรไม่มีความรู้ความสามารถ		✓		
2	ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน		✓		
ปัจจัยภายนอก					
1	ขาดการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงาน	✓			

ตัวอย่างแบบฟอร์มที่ 2.2 : แบบประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงและกลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยง

ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความสุขที่ดี มีรายได้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี

โครงการ/กิจกรรม : จัดชุดเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ฉุกเฉิน 24 ชั่วโมง

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ประเภทความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง					กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยง
		โอกาส	ผลกระทบ	คะแนน	ระดับประเมิน	ค่าคะแนนที่ยอมรับได้	
1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์	ขาดการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงาน	2	3	6	ปานกลาง	4	☐ กำจัดความเสี่ยง ☒ ยอมรับความเสี่ยง ☐ ควบคุมความเสี่ยง ☐ ถ่ายโอนความเสี่ยง
2. ความเสี่ยงด้านการดำเนินการ	1. บุคลากรไม่มีความรู้ความสามารถ 2. ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน	3	4	12	สูง	4	☐ กำจัดความเสี่ยง ☐ ยอมรับความเสี่ยง ☒ ควบคุมความเสี่ยง ☐ ถ่ายโอนความเสี่ยง

ตัวอย่างแบบฟอร์มที่ 2.3 : ตารางระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ และตารางระดับความรุนแรงของผลกระทบ

โครงการ/กิจกรรม : จัดชุดเผ่าระวังและติดตามสถานการณ์ฉุกเฉิน 24 ชั่วโมง

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ประเภทความเสี่ยง : ด้านกลยุทธ์

ปัจจัยเสี่ยง : ขาดการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงาน

1. ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ กำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	คำอธิบาย
5	น้อยมาก	5 ครั้ง/ปี
4	น้อย	4 ครั้ง/ปี
3	ปานกลาง	3 ครั้ง/ปี
2	สูง	2 ครั้ง/ปี
1	สูงมาก	1 ครั้ง/ปี

2. ระดับความรุนแรงผลกระทบของความเสี่ยง กำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความรุนแรงผลกระทบของความเสี่ยง		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรในระดับสูงมาก
4	สูง	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรในระดับสูง
3	ปานกลาง	มีผลกระทบต่อเป้าหมายบางอย่างขององค์กรบ้าง
2	น้อย	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรเล็กน้อย
1	น้อยมาก	แทบไม่มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรเลย

3. การประเมินความเสี่ยง (วงกลมล้อมรอบคะแนนที่ประเมินได้)

ผลกระทบของความเสี่ยง	5	5	10	15	20	25
	4	4	8	12	16	20
	3	3	6	9	12	15
	2	2	4	6	8	10
	1	1	2	3	4	5
		1	2	3	4	5

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง

การประเมิน	โอกาส	ผลกระทบ	ผลที่ได้
ระดับความเสี่ยง	2	3	6
ระดับที่ยอมรับได้	2	2	4

ตัวอย่างแบบฟอร์มที่ 2.3 : ตารางระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ และตารางระดับความรุนแรงของผลกระทบ

โครงการ/กิจกรรม : จัดชุดเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ฉุกเฉิน 24 ชั่วโมง

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ประเภทความเสี่ยง : ด้านการดำเนินงาน ปัจจัยเสี่ยง : บุคลากรไม่มีความรู้ความสามารถ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน

1. ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ กำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	คำอธิบาย
5	น้อยมาก	5 ครั้ง/ปี
4	น้อย	4 ครั้ง/ปี
3	ปานกลาง	3 ครั้ง/ปี
2	สูง	2 ครั้ง/ปี
1	สูงมาก	1 ครั้ง/ปี

2. ระดับความรุนแรงผลกระทบของความเสี่ยง กำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความรุนแรงผลกระทบของความเสี่ยง		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีผลกระทบต่อกระบวนการทำงานรุนแรงมาก
4	สูง	มีผลกระทบต่อกระบวนการทำงานขั้นรุนแรง
3	ปานกลาง	มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการทำงาน
2	น้อย	มีผลกระทบเล็กน้อยต่อการทำงาน
1	น้อยมาก	ไม่มีการชะงักของกระบวนการทำงาน

3. การประเมินความเสี่ยง (วงกลมล้อมรอบคะแนนที่ประเมินได้)

ผลกระทบของความเสี่ยง	5	5	10	15	20	25
	4	4	8	12	16	20
	3	3	6	9	12	15
	2	2	4	6	8	10
	1	1	2	3	4	5
		1	2	3	4	5

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง

การประเมิน	โอกาส	ผลกระทบ	ผลที่ได้
ระดับความเสี่ยง	3	4	8
ระดับที่ยอมรับได้	2	2	4

ตัวอย่างแบบฟอร์มที่ 2.4 : การกำหนดมาตรการ/กิจกรรมควบคุมความเสี่ยง

ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีสุขภาวะที่ดี มีรายได้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี

โครงการ/กิจกรรม : จัดชุดเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ฉุกเฉิน 24 ชั่วโมง

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ประเภทความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยง	มาตรการ/กิจกรรมควบคุมความเสี่ยง	ประมาณการงบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
ด้านกลยุทธ์	ขาดการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงาน	ยอมรับความเสี่ยง	สร้างความเข้าใจในการทำงานและการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมาย	ไม่ใช้งบประมาณ	นายปกป้อง บรรเทา
ด้านการดำเนินงาน	-บุคลากรไม่มีความรู้ความสามารถ -ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน	ควบคุมความเสี่ยง	จัดทำแผนปฏิบัติงานรวมทั้งขั้นตอนการดำเนินงานและระบุผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน	ไม่ใช้งบประมาณ	นายปกป้อง บรรเทา

ตัวอย่างแบบฟอร์มที่ 2.5 : แผนการจัดการความเสี่ยง

ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีสุขภาวะที่ดี มีรายได้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี

โครงการ/กิจกรรม : จัดชุดเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ฉุกเฉิน 24 ชั่วโมง

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ความเสี่ยง			มาตรการ/กิจกรรม	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
ประเภทความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	ค่าคะแนนและระดับประเมิน					
ด้านการดำเนินงาน ***** (เอามาจากแบบ 2.4 กรณีความเสี่ยงที่มีระดับ สูง ให้นำมาจัดทำแผนการจัดการความเสี่ยง)	-บุคลากรไม่มีความรู้ความสามารถ -ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน	12 ระดับสูง	จัดทำแผนปฏิบัติงานรวมทั้งขั้นตอนการดำเนินงานและระบุผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน	1 ต.ค. xx ถึง 30 ก.ย. xx	ไม่ใช่ งบประมาณ	1.มีแผนการปฏิบัติงานการจัดชุดเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ 24 ชั่วโมง 2.มีขั้นตอนการปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ 24 ชั่วโมง	นายปกป้อง บรรเทา

ตัวอย่างแบบฟอร์มที่ 2.6 : การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงและเฝ้าระวังความเสี่ยง

ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีสุขภาวะที่ดี มีรายได้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี

โครงการ/กิจกรรม : จัดชุดเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ฉุกเฉิน 24 ชั่วโมง

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ความเสี่ยง			มาตรการ/กิจกรรม ควบคุมความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	ผลผลิต/ผลลัพธ์ ตามตัวชี้วัด	สถานะ การดำเนินการ
ประเภท ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	ค่าคะแนนและ ระดับประเมิน					
ด้านการ ดำเนินงาน	-บุคลากรไม่มีความรู้ ความสามารถ -ไม่มีขั้นตอนการ ปฏิบัติงานที่ชัดเจน	12 ระดับสูง	จัดทำแผนปฏิบัติงานรวมทั้ง ขั้นตอนการดำเนินงานและ ระบุผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน	ไตรมาส 2 มีนาคม xx	ไม่ใช้ งบประมาณ	- มีแผนการ ปฏิบัติงาน - มีขั้นตอนการ ปฏิบัติงาน	☒ ดำเนินการแล้ว ☐ อยู่ระหว่าง ดำเนินการ

แนวทางการแก้ไข/ปรับปรุงต่อปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการดำเนินการ

ปัญหาและอุปสรรค	บุคลากรยังไม่เข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติงาน
แนวทางการแก้ไข/ปรับปรุง	จัดประชุมซักซ้อมขั้นตอนการปฏิบัติงานให้บุคลากรเข้าใจมากขึ้น และฝึกซ้อมการปฏิบัติตามขั้นตอนเสมอ

หมายเหตุ : แนวทางการแก้ไข/ปรับปรุง ต่อปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการดำเนินการ

1. ระบุปัญหาและอุปสรรคในระหว่างการดำเนินการในกรณีที่ทำการดำเนินการไม่เป็นไปตามเป้าหมายหรือแผนงาน หรือมีปัญหาอุปสรรคใด ๆ ในระหว่างการดำเนินการ เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการดำเนินการในอนาคต
2. ระบุแนวทางการแก้ไข/ปรับปรุงโดยภายหลังจากได้มีการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในระหว่างการดำเนินการแล้ว ซึ่งอาจทำให้ผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย หรือต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนงานใหม่

การประเมินระดับความเสี่ยงที่เหลืออยู่

โครงการ/กิจกรรม	ประเภทความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	ระดับความเสี่ยงก่อนจัดการ			ระดับความเสี่ยงที่เหลืออยู่		
			โอกาส	ผลกระทบ	ค่าคะแนนและระดับความเสี่ยง	โอกาส	ผลกระทบ	ค่าคะแนนและระดับความเสี่ยง
จัดชุดเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ฉุกเฉิน 24 ชั่วโมง	ด้านการดำเนินงาน	--บุคลากรไม่มีความรู้ความสามารถ -ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน	3	4	12	2	2	4 ยอมรับความเสี่ยงได้

ผู้รับผิดชอบโครงการ.....นายปกป้อง...บรรเทา.....

วันที่รายงาน.....30 ก.ย. xx.....

หมายเหตุ : การประเมินระดับความเสี่ยงที่เหลืออยู่

ประเมินระดับความเสี่ยงที่เหลืออยู่ของแต่ละปัจจัยตามช่วงเวลาที่ยังมีผลโดยระดับความเสี่ยงอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับผลการดำเนินการจัดการตามมาตรการจัดการความเสี่ยงที่จัดการไปแล้ว หรืออยู่ระหว่างการจัดการ หรือขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของปัจจัยเสี่ยงที่มีการเปลี่ยนแปลง ณ ปัจจุบันที่ยังมีผล ซึ่งการประเมินระดับความเสี่ยงที่เหลืออยู่จะแสดงให้เห็นการเปรียบเทียบระดับความเสี่ยงก่อนการจัดการ และภายหลังจากการจัดการว่าการเปลี่ยนแปลงอย่างไร

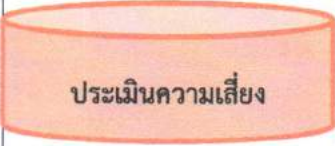
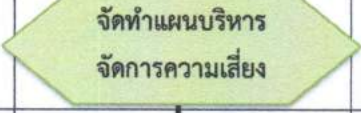
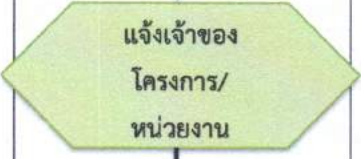
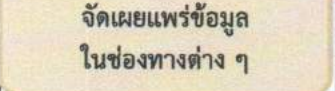
ภาคผนวก

3

แผนผังการบริหารจัดการความเสี่ยง

ผังการดำเนินงานบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลโนนสูง ตามหลักมาตรฐาน SOCO

ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดกิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารประกอบ
1	การกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง (Objective Setting)			
	แต่งตั้งคณะกรรมการ 	แต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร ความเสี่ยง	กองยุทธศาสตร์และ งบประมาณ เป็น เลขานุการ	คำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการฯ
	จัดทำประกาศนโยบายและ แผนบริหารความเสี่ยง 	ประธานคณะกรรมการบริหาร ความเสี่ยง จัดทำประกาศ นโยบายการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ประธาน คณะกรรมการบริหาร ความเสี่ยง	บันทึกเสนอผู้บริหาร
	เสนอผู้บริหาร 	เสนอผู้บริหาร ลงนามเห็นชอบ	ผู้บริหารเทศบาล	ประกาศนโยบาย การบริหารจัดการ ความเสี่ยง
	จัดทำหลักเกณฑ์ การพิจารณา ผลการคัดเลือกฯ 	คณะกรรมการบริหารความ เสี่ยง จัดทำหลักเกณฑ์การ พิจารณาคัดเลือกโครงการ เพื่อ นำมาบริหารจัดการ ความเสี่ยง	คณะกรรมการบริหาร ความเสี่ยงของ เทศบาล	คู่มือการบริหาร จัดการความเสี่ยง
	แจ้งบันทึก หน่วยงาน 	แจ้งให้ทุกหน่วยงานดำเนินการ ตามแผนบริหารจัดการความ เสี่ยง	ประธาน คณะกรรมการบริหาร ความเสี่ยง	บันทึกแจ้งเจ้าของ โครงการ/หน่วยงาน แต่งตั้งคณะทำงาน บริหารจัดการความ เสี่ยงของสำนัก/กอง
	พิจารณาคัดเลือก โครงการ 	คัดเลือกแสดงผลสรุปโครงการ ที่ได้รับคัดเลือก เพื่อมา ดำเนินการบริหารจัดการความ เสี่ยง อย่างน้อยประเด็น ยุทธศาสตร์ละ 1 โครงการ ระบุ วัตถุประสงค์และ คำเป้าหมายของโครงการ	ทุกสำนัก/กอง และ เจ้าของโครงการ	แบบฟอร์มที่ 1 แบบฟอร์มที่ 2.0
2	การระบุความเสี่ยงต่าง ๆ (Event Identification)			
	พิจารณาระบุวัตถุประสงค์ คำเป้าหมาย และระบุ ความเสี่ยง	เจ้าของโครงการ/หน่วยงานที่ ได้รับการคัดเลือกพิจารณาระบุ วัตถุประสงค์และระบุความ เสี่ยงของโครงการ	ทุกสำนัก/กอง และ เจ้าของโครงการ	แบบฟอร์มที่ 2.1

ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดกิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารประกอบ
3	การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)			
		เจ้าของโครงการ/หน่วยงานที่ได้รับการคัดเลือก ประเมินระดับความเสี่ยง โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์การให้คะแนนระดับของโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ทุกสำนัก/กอง และเจ้าของโครงการ	แบบฟอร์มที่ 2.2 แบบฟอร์มที่ 2.3
4	การกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง (Risk Response)			
		กำหนดกลยุทธ์สำหรับการจัดการความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรม	ทุกสำนัก/กอง และเจ้าของโครงการ	แบบฟอร์มที่ 2.1 แบบฟอร์มที่ 2.2 แบบฟอร์มที่ 2.3 แบบฟอร์มที่ 2.4
5	กิจกรรมบริหารความเสี่ยง (Control Activities)			
		จัดทำแผนกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงของโครงการ	ทุกสำนัก/กอง และเจ้าของโครงการ	แบบฟอร์มที่ 2.5
		เจ้าของโครงการ/หน่วยงานเสนอเอกสารตามขั้นตอนที่ 2,3 และ 4 เพื่อให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของเทศบาล พิจารณาตรวจสอบแผนของโครงการฯ และดำเนินการตามแผนฯ	ทุกสำนัก/กอง และเจ้าของโครงการ	แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ปี.....
		ประธานกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาล แจ้งให้เจ้าของโครงการ ดำเนินการตามแผนและรายงานผลการดำเนินงาน	คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของสำนัก/กอง และเจ้าของโครงการ	บันทึกแจ้งทุกสำนัก/กอง และเจ้าของโครงการ
6	ข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง (Information and Communication)			
		คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงเผยแพร่ข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยง	คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง	ข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง

ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดกิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารประกอบ
7	การติดตามและเฝ้าระวังความเสี่ยงต่าง ๆ (Monitoring)			
	รายงานผลการดำเนินงาน ↓	เจ้าของโครงการรายงานผลการดำเนินงานมายังคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาล	เจ้าของโครงการ/ หน่วยงาน	แบบฟอร์มที่ 2.6 รายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงในรอบ 12 เดือน
	เสนอคณะกรรมการ ↓	เสนอคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการฯ	คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของ สำนัก/กอง	บันทึกแจ้งเจ้าของหน่วยงาน
	รายงานผลต่อ ผู้บริหารท้องถิ่น	รายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงและข้อเสนอแนะ	คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของ เทศบาล	บันทึกสรุปผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงรอบ 12 เดือน ปี.....

จัดทำโดย

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง
เทศบาลตำบลโนนสูง
อำเภอโนนสูง
จังหวัดนครราชสีมา